

Diplomatura de Logopèdia

Centre responsable de la titulació

Facultat de Psicologia

Responsables acadèmics:

Degà: Jordi Fernández Castro

Coordinador de titulació: Carme Brun Gasca

Any d'inici dels estudis

1998

Nombre de places ofertes el curs 2004/05:

80

1 Context general que justifica i recolza la implantació de la titulació

1.1 Des de la perspectiva externa

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), ha assumit com a propi el repte proposat pel DURSI per a dur a terme proves pilot d'adaptació de titulacions a l'EEES, d'acord amb el conveni signat l'11 de maig de 2005.

Tal com disposa la clàusula quarta de l'esmentat conveni, la UAB ha decidit que aquests estudis no esdevinguin un títol propi addicional al títol homologat.

La proposta del DURSI ens permet encarar un procés ja iniciat, d'adaptació d'aquestes titulacions vers un perfil més professional, d'acord amb les demandes reals de la societat.

Totes les titulacions escollides responen al interès i perspectives del Deganat i/o Direcció d'Escola respecteiu que lidera de forma clara el procés d'adaptació.

L'objectiu general principal del títol de grau en Logopèdia és capacitar l'alumne per a l'exercici professional de la logopèdia.

Per a aconseguir aquest objectiu general es parteix de la consecució d'objectius específics categoritzats en tres nivells:

1. Objectius declaratius:

En acabar la formació l'alumne coneixerà:

- Les bases psicològiques, pedagògiques, lingüístiques, biològiques i jurídiques que sustenten la logopèdia.
- Els fonaments científics i metodològics de la Logopèdia
- El desenvolupament humà al llarg del cicle vital en les seves vertents biològica, psicològica i social.
- El trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, la veu l'audició , les funcions orals no verbals i el seu tractament.
- L'evolució i situació professional actual de la Logopèdia.

2. Objectius procedimentals

En acabar la formació l'alumne serà capaç de:

- Dominar de manera oral i escrita les llengües oficials de la seva comunitat.
- Comunicar-se de manera eficaç amb persones que presenten dificultats de comunicació.
- Intervenir en els trastorns de la comunicació, del llenguatge, la parla, la veu, l'audició i les funcions orals no verbals.
- Avaluar els trastorns de llenguatge, la parla, la veu, , l'audició i les funcions orals no verbals
- Dissenyar i planificar la intervenció logopèdica

- Avaluar la seva pròpia intervenció logopèdica.
- Treballar en col·laboració amb altres professionals i persones de l'entorn del pacient.
- Col·laborar en polítiques d'intervenció comunitària.

3. Objectius actitudinals

En acabar la formació l'alumne estarà motivat/sensibilitzat per:

- Afavorir el desenvolupament integral de les persones a qui es dirigeix la seva actuació
- Integrar noves metodologies i tècniques específiques de prevenció, avaluació i intervenció logopèdica.
- Reflexionar i investigar sobre el llenguatge i el seu tractament per a contribuir al desenvolupament de la professió
- Fomentar hàbits de vida saludable en relació a la parla i la veu i incorporar patrons òptims de parla i veu a la seva vida quotidiana i professional.
- Pensar críticament i actualitzar els seus coneixements i habilitats de manera permanent.
- Participar en xarxes professionals nacionals i internacionals.
- Respectar en l'exercici de la professió altres llengües i cultures
- Incorporar habilitats socials en la seva relació amb el pacient i persones del seu entorn.

La titulació oficial de Diplomats en Logopèdia s'inicia a l'estat espanyol com a títol oficial el curs 1992-93 a les universitats Complutense i de Valladolid. La tendència ha estat creixent i actualment són 14 les universitats de l'estat que imparteixen aquesta diplomatura. Malgrat aquest impuls acadèmic, a nivell professional s'han donat situacions paradoxals com la creació de la titulació de Mestre especialista en Audició i Llenguatge (Real Decreto 1440/1991, BOE de onze d'octubre) especialitat de magisteri que interfereix amb les competències del logopeda, això impossibilita l'accés de logopedes a les places de logopedes dels centres públics.

Paral·lelament ha anat agafant impuls la funció dels col·legis professionals i les associacions de professionals de la logopèdia, el primer que es va crear (l'any 1998) va ser el Col·legi de Logopedes de Catalunya, seguit d'altres sis d'arreu de l'estat espanyol.

De manera oficial la logopèdia es reconeix com a professió sanitària en el real Decreto 1277/2003 de 10 d'octubre on s'estableixen les bases generals sobre centres, serveis i establiments sanitaris i en la Ley 44/2003 de 21 de novembre d'ordenació de les professions sanitàries.

Els estudis de Logopèdia s'imparteixen actualment a 18 universitats d'Europa, d'aquestes tenim informació de 12 (a partir del "Diseño de Título de Grado de logopedia" de l'ANECA) En el 67% d'elles la durada de la Titulació és de 4 anys i en el 33% de tres, a més en els casos de Portugal i Bèlgica, on s'obté el títol de Diplomats en tres anys, és possible obtenir el títol de Llicenciat cursant un any més (Portugal) o dos (Bèlgica). El nombre de crèdits per a obtenir el títol a les Universitats Europees va des dels 180 crèdits teòric-pràctics d'Alemanya fins els 200 de la Universitat de Reading al Regne Unit.

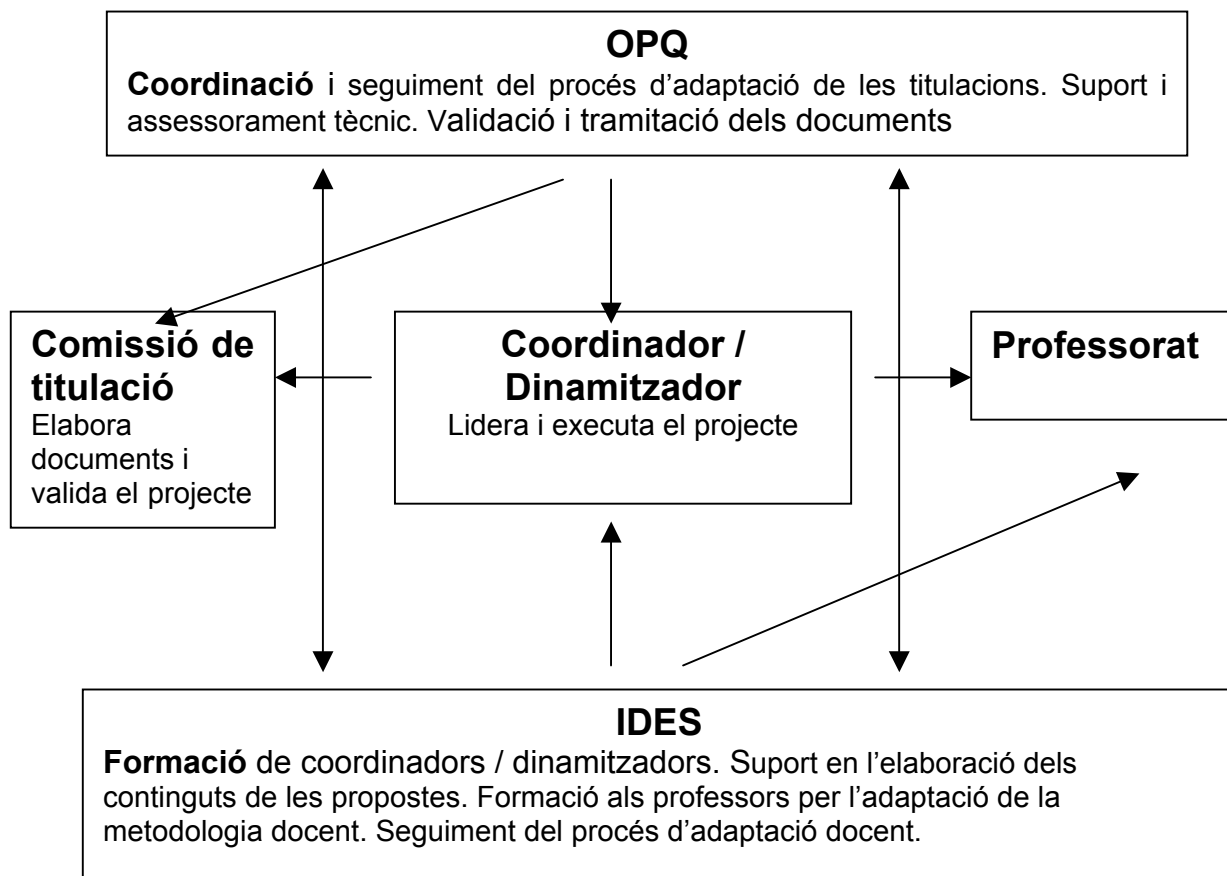
1.2 Des de la perspectiva interna⁽¹⁾

a) El lideratge i recolzament interns per a desplegar la proposta de nova titulació

Model d'organització del procés d'extensió de la fase pilot

El model de treball que cada titulació portarà terme es desenvoluparà sota l'esquema següent:

Vicerectorat d'Afers Acadèmics / vicegerència d'Afers Acadèmics

PROCÉS DE DESPLEGAMENT DE LES NOVES TITULACIONS

Calendari	Acció	Responsable
maig-juny 2005	Formació dels coordinadors/dinamitzadors	IDES
	Sessions de treball amb coordinadors / dinamitzadors	IDES coordinador/dinamitzador
	Elaborar el perfil de la titulació	Coordinador/dinamitzador Comissió IDES OPQ
	Elaborar el primer recull de competències	
	Dissenyar l'estructura del pla d'estudis	
	Elaborar Memòria DURSI	
	Formació als professors de les assignatures de primer curs	IDES
	Introducció al <i>portfolio</i> o carpeta de cada matèria	IDES professors
	Elaboració materials docents primer curs	coordinadors/dinamitzador professors
	Adequació assignatures primer curs al model ECTS	
	Elaborar el <i>Pla de competències</i> de la titulació	coordinadors/dinamitzador comissió professors
	Especificació i distribució de les competències decidides entre les matèries de primer curs	
setembre 2005	Informació al professorat de la titulació i als alumnes	coordinador/dinamitzador
	Inici primer curs en metodologia ECTS	professors
octubre - desembre 2005	Seguiment de la implantació	coordinador/dinamitzador IDES
	Realitzar la valoració interna del procés seguit	
	Seguiment i anàlisi de l'activitat i del temps d'aprenentatge dels alumnes, en totes les assignatures	
	Validar, amb agents externs, a més dels interns, els perfils elaborats	coordinador/dinamitzador comissió
	Validació i ratificació per part del centre de la proposta	

gener- maig 2006	Formació als professors de les assignatures de segon curs	IDES
	Treball amb el <i>portfolio</i> o carpeta de cada matèria	IDES professors
	Elaboració materials docents segon curs	coordinadors/dinamitzador professors
	Adequació assignatures segon curs al model ECTS	
	Especificació i distribució de les competències decidides entre les matèries de segon curs	coordinadors/dinamitzador comissió professors
setembre 2006	Inici segon curs en metodologia ECTS	professors
octubre - desembre 2006	Seguiment de la implantació	coordinador/dinamitzador IDES
	Realitzar la valoració interna del procés seguit	
	Seguiment i anàlisi de l'activitat i del temps d'aprenentatge dels alumnes, en totes les assignatures	
gener- maig 2007	Formació als professors de les assignatures de tercer curs	IDES
	Treball amb el <i>portfolio</i> o carpeta de cada matèria	IDES professors
	Elaboració materials docents tercer curs	coordinadors/dinamitzador professors
	Adequació assignatures tercer curs al model ECTS	
	Especificació i distribució de les competències decidides entre les matèries de tercer curs	coordinadors/dinamitzador comissió professors
setembre 2007	Inici tercer curs en metodologia ECTS	professors
octubre - desembre 2007	Seguiment de la implantació	coordinador/dinamitzador IDES
	Realitzar la valoració interna del procés seguit	

Funcions dels estaments implicats

<i>Responsable</i>	<i>Funcions</i>
Coordinador-dinamitzador de la titulació	Lideratge intern i execució del projecte.
Comissió de titulació: professorat representatiu, 2-3 alumnes	Elabora, delibera i proposa a la resta del professorat. Valida el projecte. Negocia els acords, si hi ha discrepàncies.
Equip docent de la titulació	És informat i format. Prepara les concrecions de la comissió en la seva matèria.
IDES	Formació al coordinador /dinamitzador i als professors. Dona suport al coordinador / dinamitzador en l'elaboració dels continguts de les propostes.
OPQ	Assessorament i suport tècnic al coordinador / dinamitzador i a la Comissió de titulació. Rep i valida els documents i els trameta a AQU. Coordina tot el procés.

L'IDES programarà diferents activitats per tal d'adaptar la docència impartida en aquestes titulacions a la nova metodologia ECTS. Aquestes actuacions van adreçades a dos col·lectius diferents:

- . els coordinadors de les titulacions
- . els professors que hi imparteixen docència.

En el primer cas, els coordinadors s'organitzaran en una a la xarxa, similar a la creada l'any passat amb els coordinadors de les titulacions de la primera convocatòria pilot. La metodologia de treball que s'utilitza és la realització de trobades periòdiques en les que rebran formació sobre com transformar les titulacions: establir els objectius, definir els perfils, identificar les competències, elaborar els currículums, etc. Aquesta metodologia permet l'intercanvi d'experiències i fer un seguiment del procés d'adaptació al canvi.

En el cas dels professors, es preveuen sessions específiques de formació per a l'adaptació de la seva docència a la nova metodologia ECTS i per a l'elaboració del portfoli docent. La formació es farà amb tallers o seminaris adaptats a les demandes formatives de les xarxes de titulacions que incorporin el sistema de crèdits ECTS.

Durant el curs 2005-2006 es preveu cobrir les necessitats formatives dels professors que imparteixen docència en els tres cursos de les set titulacions de la segona convocatòria DURSI.

b) Els recursos humans i material disponibles

Els recursos humans disponibles per als tres cursos de logopèdia (segons dades de l'Oficina d'Estudis i de Gestió de la Informació corresponents al curs 2003-2004) són de l'equivalent a 15,65 professors a temps complet. És de preveure que quan el canvi a crèdits ECTS estigui activat a la totalitat de la diplomatura caldrà una ampliació de recursos humans per poder fer front amb eficàcia a les noves agrupacions d'alumnes (més treball en grup reduïts).

Actualment és difícil especificar-ho més ja que en aquesta diplomatura hi intervenen professors de 12 departaments diferents.

Quant a recursos materials necessaris és de preveure que n'augmentarà la necessitat en aules, laboratoris i material especialitzat per les diferents activitats que sorgiran en el canvi a treball en crèdits ECTS. La Comissió de Docència quantificarà les necessitats d'aquests recursos necessaris per portar a terme una docència de qualitat i n'informarà en el seu moment.

c) La prospectiva sobre la necessitat de disposar de nous recursos

El nou enfoc que es dona a l'ensenyament universitari a partir de l'adaptació a l'EEES implica una docència més directa, menys massiva i amb un seguit d'activitats que requereixen nous espais docents.

Per aquest motiu es preveu un increment de la necessitat dels espais docents (aules, laboratoris, seminaris) per treballar en petit grup, més material per la realització d'activitats pràctiques (instruments d'avaluació, material d'intervenció...) i més recursos humans per fer front a la divisió de grups.

Els recursos concrets es coneixeran en el moment que les activitats de cada curs estiguin planificades i la coordinació de titulació juntament amb les comissions acadèmiques els decidiran i sol·licitaran en el seu moment.

d) Si s'ha establert sinèrgies amb altres programes de la mateixa institució

Donada la pluridisciplinarietat inherent a la formació de logopèdia han estat necessàries les intervencions de professorat de diferents àrees de coneixement i s'han realitzat accions en espais docents diferents de la facultat on està ubicada la docència de la titulació. En aquest sentit compten amb l'Escola de Patologia del Llenguatge de l'Hospital de Sant Pau i el servei de consulta externa d'ORL de l'Hospital de la Vall d'Hebron on es realitzen tant les practiques integrades d'algunes assignatures de segon curs com activitats de practicum de tercer curs. Els dos hospitals són unitats docents de la Facultat de Medicina de la UAB. Es preveu continuar i potser augmentar aquestes sinèrgies.

a) La definició del perfil de formació identificant-ne les seves competències específiques i transversals

“La noció de competència ens remet a algú que és capaç, que sap, que té capacitat reconeguda per afrontar una situació, que posseeix un cert grau de domini, d'habilitats i de recursos. És un terme que recull les accions de captar, pensar, explorar, moure's, atendre, percebre, formular, manipular i introduir canvis que permeten realitzar una interacció competent en un medi donat”.¹

“Les competències representen una combinació dinàmica d'atributs, en relació a **coneixements, habilitats, actituds i responsabilitats**, que descriuen els **resultats de l'aprenentatge** d'un programa educatiu o el que els alumnes són capaços de demostrar al final d'un procés educatiu”. (Projecte Tuning²).

En relació a l'anterior, la opció de la UAB consisteix en posar èmfasi en la formació personal dels professionals.

Taula núm. 1: Procés genèric recomanat per arribar a definir els perfils de competències seria el següent :

<i>Referents clau per la selecció de competències a les titulacions UAB.</i>	<i>Primera validació de la selecció realitzada inicialment</i>	<i>Validació experta en termes de perfil de la docència.</i>
<i>Coneixement expert</i>	<i>Coneixement expert pràctic i contextual</i>	<i>Coneixement expert docent</i>
➤ <i>Projecte Tuning.</i> ➤ <i>Models ANECA.</i> ➤ <i>Buidat dels estudis disponibles a Porta22@ de Barcelona.</i> ➤ <i>Dades dels estudis de l'Observatori de Graduats UAB.</i>	Consulta a experts vinculats a les titulacions UAB (professionals, els qui contracten, empreses, centres de pràctiques, ex alumnes, ...)	L'equip de la titulació, mitjançant un procés deliberatiu contrastat i propi.

¹ Whithe, en J. Bruner, 1979, The act of Discovery, en *Essays from the left hand*, Harvard, Cambridge, p.89

² El *Projecte Tuning* és el Projecte de major impacte que han llançat les universitats europees per tal de respondre a la Declaració de Bolònia i al Comunicat de Praga. Ha consistit en elaborar unes propostes de qualitat que puguin ser de referència (en els objectius, el procés, en els resultats, en l'enfocament i la capacitat de respondre a les demandes del context) pel conjunt de les titulacions universitàries. Hi han participat més de cent experts adscrits a diferents universitats i titulacions. Vegeu l'informe final del Projecte Pilot a: *Tuning Educational Structures in Europe*, Informe final, 2003, U. Deusto, con el apoyo de la Comisión Europea, Programa Sócrates.

La definició del perfil de formació

En el nostre país no hi ha decrets que ordenin les competències professionals del logopeda; aquesta funció està encomanada als col·legis professionals. Tanmateix alguns texts legals recents defineixen, encara que breument, la figura del logopeda. Així doncs, la LOPS (Ley de Ordenación de profesiones Sanitarias, aprovada a finals del 2003) defineix en el seu article 7.f) *Logopedes: Els diplomats universitaris en Logopèdia desenvolupen les activitats de prevenció, avaluació i recuperació dels trastorns de l'audició, la fonació i del llenguatge, mitjançant tècniques terapèutiques pròpies de la seva disciplina.*

Per altra banda, el Real Decreto 1227/2003 de deu d'octubre pel que s'estableixen les bases generals sobre autorització de centres, serveis i establiments sanitaris, en el seu annex II defineix la unitat assistencial de Logopèdia amb el següent text: U.61 *Logopèdia: unitat assistencial en la que un logopeda és responsable de realitzar la prevenció, l'estudi i la correcció dels trastorns de llenguatge.*

El CPLOL (Comité Permanent de Liaison des Ortophonistes-Logopèdes de l'union Européene, en el seu document del perfil professional de logopeda exposa un punt clau: *la logopèdia és una professió en plena evolució situada en l'encreuament de les ciències humanes i les aplicades, en conseqüència, les seves línies directrius estaran subjectes a revisió i a modificació d'acord amb el desenvolupament continu de la professió.* Això implica que una de les competències que s'han d'assegurar en la formació és la flexibilitat per a adaptar els seus coneixements i habilitats a nous escenaris emergents o definits per les administracions com a espai professional propi o compartit amb d'altres professions.

Per delimitar clarament el perfil professional del logopeda és necessari establir quines són les patologies o trastorns objecte de la seva actuació, així com l'actuació en la millora de les habilitats comunicatives en la població general.

- Patologies d'àmbit d'actuació del logopeda:

1. Trastorns del desenvolupament del llenguatge
2. Trastorns adquirits del llenguatge per lesió neurològica
3. Trastorns lligats a processos degeneratius
4. Trastorns de la parla amb implicació emocional
5. Trastorns de la veu i la ressonància
6. Trastorns estructurals de les funcions orofacials verbals i no-verbals
7. Trastorns lligats a problemes mentals o conductuals.

- Àmbit d'actuació en la població general:

El logopeda pot i ha de ser capaç d'estimular el desenvolupament del llenguatge en la població escolar general i de millorar la veu, el llenguatge i la parla d'oradors, comerciants, polítics, professors, empresaris, directius, actors, cantants i altres professionals.

Les competències

Taula d'especificació de la primera proposta de competències:

Camps de competències	Competències bàsiques	Especificació operativa
1. Comunicació	1.-Comunicació oral - Utilitza correctament el llenguatge oral en les llengües oficials pròpies de la comunitat autònoma on exerceix la professió .	- La pronúncia dels sons consonàntics i vocàlics de les llengües és correcta - Estructura les frases seguint les normes gramaticals de la llengua. - S'expressa amb una adequada qualitat de la veu - És capaç de comunicar-se eficaçment amb persones que presenten dificultats de comunicació - La seva veu és correctament impostada i és capaç de projectar-la perquè sigui audible en els diferents espais.
	2.- Comunicació escrita - Utilitza el llenguatge escrit correctament en les llengües oficials pròpies de la comunitat autònoma on exerceix la professió	- Adequa el nivell de complexitat lingüística de les seves produccions per afavorir la comprensió de persones amb dificultats. - Elabora informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació - Redacta correctament, sense errades ortogràfiques i seguint les normes gramaticals pròpies de la llengua. - Les seves explicacions per escrit són clares i pragmàticament

		correctes.
	3.-Comunicació no-verbal - Utilitza tècniques de comunicació no-verbal per a optimitzar les situacions comunicatives.	- Plasma per escrit els resultats d'una exploració, així com aspectes de diagnòstic i pronòstic de manera científica però entenedora. - Recolza amb gesticulacions adequades a l'interlocutor la seva comunicació. -Vocalitza per facilitar la lectura labial de persones no-oients - La seva postura corporal afavoreix la comunicació.
2. Científic	4.- Anàlisis i Síntesis	- És capaç d'analitzar, relacionar i diferenciar conceptes referents a l'anatomia, fisiologia dels òrgans de llenguatge, parla, veu, audició i deglució i la neurologia i neuropsicologia del llenguatge, la parla, l'audició i la veu. -És capaç d'analitzar, relacionar i diferenciar conceptes referents als fonaments lingüístics, psicolingüístics, educatius, de l'aprenentatge i altres processos psicològics que donen suport a les tècniques d'intervenció logopèdica.
	5.- Presa de decisions	- És capaç d'analitzar, relacionar i diferenciar conceptes referents als trastorns de la comunicació, el llenguatge , la parla, l'audició, la veu i les funcions oral no verbals. - Sap relacionar les dades de l'exploració amb el coneixement teòric dels trastorns per a establir un pronòstic. - Sap interpretar els resultats d'una prova estandaritzada - Relaciona els resultats de les proves

		amb els registres de parla espontània i en treu conclusions
3. Tecnològic	6.- Sap utilitzar procediments diagnòstics amb instruments propis de la professió per explorar, avaluar i diagnosticar els trastorns de la comunicació i el llenguatge. 7.- És capaç d'aplicar els tractaments logopèdics amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats.	- Sap fer registres de parla espontània. - Administra adequadament proves estandaritzades de llenguatge i parla. - Sap utilitzar les tècniques d'intervenció logopèdica més adequades a cada cas
4. Interpersonals	8.- Treball en un equip de caràcter interdisciplinari.	- Escolta activament els altres. - Expressa de manera assertiva el seu punt de vista. - Mostra flexibilitat en els seus raonaments - Mostra empatia.
5. Competències sistèmiques	9.- Es sensible a la diversitat	- Reconeix i accepta les diferències socioculturals i actua sense prejudicis. - Reconeix les limitacions associades a certes patologies.
6. Valors morals	10.- Actua de manera adequada al codi deontològic de la professió.	- Manté en secret tot allò que coneix del pacient. - Reconeix quan ha de derivar un cas i ho fa. - La col·laboració amb altres professionals està presidida pel respecte recíproc. - Avalua la seva pròpia feina i proposa la finalització d'un tractament quan és evident que el pacient no n'aprofita la intervenció

7. Desenvolupament de l'autoaprenentatge	11.- És capaç de ser autònom i reflexiu sobre la seva pròpia activitat.	- Coneix i utilitza els mecanismes de recerca d'informació relacionats amb la seva professió. - Mostra una actitud receptiva a les crítiques sobre el seu treball.
---	---	--

2.2 Els objectius d'aprenentatge: el contingut curricular

a) L'estructura adoptada: les matèries, el seu pes curricular en ECTS dins el programa i els seus descriptors

1r Curs

ASSIGNATURES	CRÈDITS ACTUALS	HORES PER L'ALUMNE	ECTS	DESCRIPTORS
Anatomia i fisiologia del sistema nerviós, dels òrgans del llenguatge i de l'audició.	9	225	9	Anatomia i Fisiologia de l'oïda i dels òrgans bucofonadors. La respiració. Estudi físic del so i de la veu. Audiologia i audiometria. Avaluació i mesura de l'audició. Organització general del sistema nerviós central. Anatomia i fisiologia del sistema nerviós central i altres centres implicats en el llenguatge i l'audició.
Física acústica i audiologia	4,5	100	4	Bases físiques dels mecanismes d'emissió, de propagació i de recepció dels sons així com de la seva mesura.
Lingüística general i aplicada	6	150	6	Fonètica i fonologia, morfologia i sintaxi. Semàntica i pragmàtica
Neurologia cognitiva i del llenguatge	4,5	100	4	Neuroanatomia general. Neurofisiologia general. Neurofisiologia dels processos sensorials i perceptius. L'audició. Neurofisiologia del llenguatge. Estudi dels trastorns cognitius derivats de les lesions del sistema nerviós central.
El desenvolupament i l'adquisició del llenguatge	6	150	6	Processos d'adquisició i de desenvolupament del llenguatge i de la comunicació. Pensament i llenguatge. Llenguatge i vida afectiva. Aproximacions teòriques (innatista, interactiva, sociocultural, cognoscitiva, l'ímput de l'adult). El desenvolupament del llenguatge oral: desenvolupament fonològic, lèxic, morfosintàctic i pragmàtic. Les habilitats comunicatives. La construcció del discurs oral. La llengua escrita i l'activitat metalingüística

Llenguatge i pensament	4,5	100	4	Processament del llenguatge: etapes. Formació de conceptes i raonament.
Descripció de la llengua catalana i de la llengua castellana	7,5	187,5	7,5	Descripció del sistema fonètic, fonològic, morfològic, sintàctic i lèxic de la llengua catalana i de la llengua castellana, atenent a la variació dialectal i de registre.
Didàctica de la llengua oral i escrita. Els trastorns de llenguatge	4,5	100	4	Incidència de les disciplines de referència didàctica de la llengua en l'ensenyament. La transposició didàctica. Processos de l'ensenyament i de l'aprenentatge de la llengua oral i escrita. Avaluació d'aquests processos i del nivell de competència lingüísticocompetitiva.
Desenvolupament psicològic durant el cicle vital	7,5	187,5	7,5	Etapas del desenvolupament al llarg del cicle vital. Fases en l'adquisició del llenguatge oral. Interacció entre llenguatge i pensament en el desenvolupament psíquic del ser humà.
Desenvolupament de processos socioafectius	4,5	100	4	Desenvolupament emocional. Desenvolupament social. La interacció amb l'adult i les mediacions en l'adquisició d'aprenentatges culturals.
OPTATIVES	4,5	100	4	
Total 1r curs	63	1500	60	

2n Curs

ASSIGNATURES	CRÈDITS ACTUALS	HORES PER L'ALUMNE	ECTS	DESCRIPTORS
Avaluació i diagnòstic dels trastorns del llenguatge, la parla i la veu	6	125	5	Estratègies de valoració. Protocols d'exploració i tècniques de recollida d'informació específiques per cadascuna de les alteracions. Principis bàsics d'avaluació psicològics.
Trastorns de la parla i la veu	4,5	100	4	Dislàlies, Disàrtries, Disglòssies, Disfonies. Descripció de les alteracions dels mecanismes implicats en l'emissió i l'articulació de la veu i de la parla.
Intervenció logopèdica en les alteracions del llenguatge	9	200	8	Afàsies. Deficiència mental. Trastorns específics en l'adquisició i el desenvolupament del llenguatge. Paràlisi cerebral. Estudi de les patologies del llenguatge originades per lesions del sistema nerviós central. Retard de la parla, retard simple del llenguatge i retard greu del llenguatge: detecció i diagnòstic diferencial. Metodologia i intervenció. Programa individualitzat. Atenció a la família.
Patologia de l'audició i del llenguatge	12	225	9	Causes dels dèficit auditius i lingüístics. Aspectes psicològics en la sordesa. Etiologia, diagnòstic i tractament logopèdic. Causes dels dèficits auditius i lingüístics. Aspectes psicològics en la sordesa. Etiologia. Aplicació de tècniques de diagnòstic i de tractament aplicades al tractament de la sordesa.
Trastorns de la parla i del llenguatge de tipus secundari	4,5	100	4	Descripció dels trastorns del llenguatge en la deficiència mental. Esquizofrènies, demències, autisme, trastorns de l'humor i de privacions afectives.
Intervenció logopèdica en trastorns de la parla i de la veu	4,5	100	4	Dislàlies, Disàrtries, Disglòssies, Disfonies. Disfèmies i alteracions del

				ritme. Programació i tractament específic.
Intervenció logopèdica en el desenvolupament i els trastorns del llenguatge: integració escolar i social.	4,5	100	4	Estratègies per a la integració escolar i social de les persones afectades per un trastorn del llenguatge.
Exploració lingüística aplicada a patologies de la parla i el llenguatge	4,5	100	4	Exploració lingüística. Aplicació de l'anàlisi lingüístic a l'avaluació de les patologies de la parla i del llenguatge
Tècniques específiques d'intervenció	7,5	150	6	Sistemes de comunicació alternatius: pictogrames, símbols Bliss (SPC). Nous recursos tecnològics.
OPTATIVES	13,5	300	12	
Total 2n curs	70,5	1500	60	

3r Curs

ASSIGNATURES	CRÈDITS ACTUALS	HORES PER L'ALUMNE	ECTS	DESCRIPTORS
Nous recursos tecnològics	4,5	100	4	Sistemes de comunicació alternatius: pictogrames, símbols Bliss (SPC). Nous recursos tecnològics.
Practicum I	7,5	162,5	6,5	Entrenament pràctic de tècniques del llenguatge. Patologies centrals del llenguatge. Alteracions del llenguatge en diferents psicopatologies. Alteracions del llenguatge en deficiències auditives.
Practicum II	7,5	162,5	6,5	Entrenament pràctic de tècniques del llenguatge. Patologies centrals del llenguatge. Alteracions del llenguatge de diferents psicopatologies. Alteracions del llenguatge en deficiències auditives.
Practicum III	7,5	162,5	6,5	Entrenament pràctic de tècniques del llenguatge. Patologies centrals del llenguatge. Alteracions del llenguatge de diferents psicopatologies. Alteracions del llenguatge en deficiències auditives.
Practicum IV	7,5	162,5	6,5	Entrenament pràctic de tècniques del llenguatge. Patologies centrals del llenguatge. Alteracions del llenguatge de diferents psicopatologies. Alteracions del llenguatge en deficiències auditives.
OPTATIVES	18	400	16	
ASSIGNATURES LLIURE ELECCIÓ	21	350	14	
Total 3r curs	73,5	1500	60	

OFERTA D'ASSIGNATURES OPTATIVES

ASSIGNATURES	CURS	CREDITS ACTUALS	HORES PER L'ALUMNE	ECTS	DESCRIPTORS
Psicomotricitat	1	4,5	100	4	Estudi del desenvolupament motor del nen i de l'adolescent. Possibles aplicacions educatives als individus amb trastorns del llenguatge i de la parla.
Biologia del desenvolupament i Teratogènia	1	6	150	6	Mecanismes reproductors i del desenvolupament prenatal humà. Estudi dels principals processos morfogenètics i la seva cronologia.
Processos Psicològics Bàsics	1	4,5	100	4	Les teories de l'atenció i de la percepció. Atenció, percepció i altres processos bàsics. Desenvolupament. Aplicacions.
L'educació primerenca de la criatura amb trastorns del llenguatge i l'audició	2	4,5	100	4	Orientació i consell familiar. Les primeres adquisicions pragmàtiques. Els processos de simbolització: la representació oral i gràfica. La reeducació auditiva. Processos de desmutització i de lectura labial. Orientació a l'escola infantil
Comprensió i producció de textos en l'edat adulta	2	4,5	100	4	Anàlisi i interpretació de textos orals de tipologia diversa. Producció de textos descriptius, narratius, expositius, argumentatius, instructius i conversacionals.

ASSIGNATURES	CURS	CREDITS ACTUALS	HORES PER L'ALUMNE	ECTS	DESCRIPTORS
Fonètica aplicada a la patologia del llenguatge	2	9	200	8	Estudi de l'aportació de les tècniques de la fonètica experimental a la descripció de les patologies de la parla.
Avaluació Psicològica de les persones afectades per un trastorn de llenguatge	2	4,5	100	4	Avaluació dels aspectes cognitius (memòria, atenció, raonament), emocionals i comportamentals.
Psicologia del llenguatge i del pensament	2	9	200	8	Estudi dels diferents processos implicats en la comprensió i la producció del llenguatge. Formació de conceptes. Raonament deductiu i inductiu. Resolució de problemes. Pensament productiu.
Psicologia de la memòria i els seus camps d'aplicació	2	4,5	100	4	Conceptes bàsics relacionats amb la psicologia de la memòria. Síntesi de les estructures i dels processos implicats en la memòria. Principals camps d'aplicació de la psicologia de la memòria, especialment els relacionats amb els processos de comunicació i llenguatge (memòria i lectura, memòria i aprenentatge d'idiomes, etc.).
Construcció de símbols i signes culturals a la infantesa	2	4,5	100	4	Processos implicats en l'adquisició dels sistemes simbòlics: estructura, codi matemàtic i representació gràfica.

ASSIGNATURES	CURS	CREDITS ACTUALS	HORES PER L'ALUMNE	ECTS	DESCRIPTORS
Comunicació humana	2	4,5	100	4	Desenvolupament de la comunicació des d'una perspectiva filogenètica i ontogenètica
Adaptació dels dissenys curriculars	3	4,5	100	4	Adaptació dels dissenys curriculars escolars a una població amb necessitats educatives especials.
Repercussions de la patologia del llenguatge sobre la personalitat	3	4,5	100	4	Alteracions emocionals. Trastorns afectius i ansiosos. Alteracions relacionals. Distorsions de la interacció pares-fills. Trastorns de l'adaptació a la família i a l'escola.
Tractament medicoquirúrgic de les disfonies	3	4,5	100	4	Tractament mèdic i quirúrgic de les patologies que afecten la fonació.
Material d'exploració de les Alteracions de la Parla i del llenguatge	3	4,5	100	4	Descripció i anàlisi del material. Idoneïtat d'ús. Interpretació de resultats.
Aplicació de nous recursos tecnològics	3	9	200	8	Utilització de nous recursos tecnològics en la reeducació de les diferents patologies del llenguatge.
Educació de la veu i la seva salut	3	4,5	100	4	Consciència corporal i postura, consciència i control respiratori, formació i recursos per la salut de la veu.

OFERTA DE LLIURE ELECCIÓ

La lliure elecció és la part de la formació que l'estudiant escull a partir de criteris estrictament personals. En la proposta actual serien 14 crèdits ECTS que recomanem es facin entre segon i tercer curs ja que l'alumne pot tenir més clars els seus interessos professionals. D'aquests crèdits es poden cursar:

- una sèrie d'assignatures ofertades per la UAB (que han de constituir com a mínim una tercera part dels crèdits de lliure elecció) i que poden ser optatives del propi pla d'estudis de Logopèdia o assignatures d'universitat, intercampus, metacampus o campus global.
- una sèrie d'activitats no incloses en la programació acadèmica dels estudis oficials de la UAB. Aquestes activitats són aprovades anualment per la COA (Comissió d'Ordenació Acadèmica) de la UAB i l'alumne les matricula en la Institució que les organitza. Aquesta institució lliura a l'estudiant un certificat que aquest ha d'entregar a la Gestió Acadèmica de la Facultat per sol·licitar el reconeixement dels crèdits.

Malgrat l'elecció és totalment personal de l'alumne hi ha una recomanació organitzada temàticament pels alumnes de logopèdia que es publica a la Guia de l'Estudiant. En aquesta es recomana:

- Assignatures relacionades amb coneixements bàsics:
 - Llengua oral
 - Llengua escrita
 - Aspectes anatòmics i fisiològics
 - Fenòmens i processos psicològics i socials
 - Metodologia en la investigació.
- Assignatures que fan referència al marc escolar:
 - Organització escolar i laboral
 - Diversitat cultural i social
 - Educació especial
- Relacionades amb patologies
 - Patologies de base orgànica
 - Patologies de base orgànica i funcional.
- Assignatures d'educació corporal i musical.

La seqüència dels continguts del pla d'estudis en relació al perfil de formació establert

Tal i com està establerta la cronologia d'assignatures del pla d'estudis de logopèdia es pretén iniciar la formació amb l'adquisició de competències relacionades amb coneixements bàsics. En aquest primer curs s'assenten les bases del coneixement pluridisciplinar que implica la professió de logopèdia: anatomia, fisiologia, biologia, llengua catalana i castellana, biologia, lingüística i processos psicològics.

Les competències de segon curs són més de caràcter científic: pel que fa al coneixement de les patologies del llenguatge (tant trastorns específics com secundaris a altres patologies) i de caràcter tecnològic, oferint les eines i processos per la correcta professionalització. Es treballa doncs tècniques i sistemes d'avaluació de parla i llenguatge, avaluació psicològica, tècniques d'intervenció específiques en trastorns del llenguatge i d'intervenció educativa.

La formació en el tercer curs és bàsicament professionalitzadora, ja que l'alumne té quatre Practicum que són assignatures troncales i que fan que estigui durant tot el curs en contacte directe amb la professió, treballant en centres hospitalaris, educatius i gabinets privats al costat de logopedes i coneixent en directe la feina que es porta a terme en aquests àmbits.

Disseny de les assignatures

La UAB en el disseny de les assignatures ha suggerit al professorat un procés unificat a totes les titulacions. Detallem a continuació el procés i incloem una proposta per estructurar tota la informació en format fitxa.

El disseny d'una assignatura requereix una especial atenció. Cadascuna té assignats pel Pla d'estudis actual, un valor en CRÈDITS. En l'actualitat el crèdit deixa de ser una mesura d'hores de docència del professor per passar a ser HORES D'ESTUDI i de TREBALL de l'estudiant, per la qual cosa s'haurà de començar a **pensar** el significat que té aquest nou plantejament en el disseny de l'assignatura.

Implica, per tant començar a pensar **l'assignatura en**:

- ☐ **Hores presencials:** aquest apartat són les hores presencials que s'impartiran, per tant correspon al pla docent.
- ☐ **Hores de treball dirigides:** s'anota el temps estimat que haurà de dedicar l'estudiant a realitzar treballs, fitxes.. etc. que el professor supervisarà fora de la classe. Caldrà incloure les tutories necessàries per portar a terme el seguiment de l'aprenentatge.
- ☐ **Hores d'aprenentatge autònom:** hores que un estudiant mitjà haurà de dedicar a aquesta assignatura
- ☐ **Hores per a l'avaluació:** s'estarien definint les hores d'estudi i les hores d'avaluació que un estudiant mitjà haurà de dedicar.
- ☐ **Hores totals:** seria la suma de tot que deuria donar les hores/crèdits ECTS que s'han anotat en l'inici de la descripció de l'assignatura.

Els apartats que hauran de ser redefinits pels professors són els següents:

1.- OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA que estem dissenyant.

És important que els objectius estiguin clarament definits, ja que són el primer contacte que l'estudiant té amb l'assignatura. Les seves expectatives, les opinions d'altres estudiants, els diferents rumors (fàcil o no fàcil) seran confrontats amb la informació del que l'assignatura pretén aconseguir.

Aquests objectius vénen redactats en funció del que l'estudiant assoleixi quan finalitzi l'assignatura. Seran redactats com: "*conèixer la terminologia bàsica de; ser capaç d'analitzar els elements fonamentals de... o dissenyar un experimento...*". És a dir tant el que ha de saber, en finalitzar la matèria, com el que ha de saber fer (que anomenarem competències).

La definició dels objectius en termes de sabers i del que se sabrà fer tindrà conseqüències en **com**, des de la perspectiva del docent, s'enfoca l'assignatura és a dir el procés ensenyament - aprenentatge, igual que **la manera d'avaluar** l'assignatura.

2.- Les COMPETÈNCIES que es treballaran:

Un de les aportacions importants de la nova conceptualització de la docència des de la perspectiva de l'EEES és precisament la incorporació del concepte **Competències**.

Cada titulació ha definit el seu **perfil de competències**. **Competències** que l'estudiant haurà d'anar adquirint al llarg de la seva formació. Cada docent ha de elegir les competències (entre 3 i

5) del perfil que defineix la titulació, i incorporar-les a la seva assignatura i a la programació de la mateixa.

3.- *Estructurant el contingut: el primer contacte*

Un cop definits els objectius i les competències que es pensen treballar el següent pas correspon a la presentació del **CONTINGUT** de l'assignatura és a dir que ha de saber, conèixer, comprendre...el estudiant.

En aquest apartat s'inclouen els blocs temàtics de l'assignatura expressats de la forma que sigui mes entenedora, per temes, per blocs temàtics, per mòduls, de manera jerarquitzada segons un determinat criteri de prioritització, tot adoptant un model d'arbre; per problemes i casos que articulin diverses estructures conceptuals i procedimentals, etc ...etc.

És **important relacionar objectius, continguts i competències**: El professor deurà concretar els objectius generals pensant en les competències que ha elegit per desenvolupar. Per fer-ho cal assenyalar les fonts d'informació, els materials que es necessitaran usar i on es poden aconseguir i de quina forma es treballaran. Aquest apartat correspon a la **BIBLIOGRAFIA**.

4.- **METODOLOGIA** que seguirem en l'assignatura que dissenyem

A partir d'allò que s'ha exposat anteriorment toca el docent prendre una sèrie de decisions per organitzar el procés d'ensenyament - aprenentatge. Ens referim a **com** ensenyar els continguts que hem seleccionat per aconseguir els objectius marcats, és a dir el disseny del que s'ensenyarà dins i fora de l'aula. Aquí s'ha de pensar en:

Activitats presencials de caràcter teòric
Activitats presencials de caràcter pràctic
Activitats de tutorització
Aprenentatge autònom

Per tant es pensarà en:

- ☐ **com s'agruparan** els estudiants (grup gran, petit, individualment)
- ☐ **com es participarà** (en aula, per mail, presentacions per part de l'estudiant...)
- ☐ **distribució d'espais i temps** (aules)
- ☐ **tutories**

5.- **L'AVALUACIÓ de les activitats**

Les activitats d'avaluació tenen com a objectiu la valoració del grau d'aprenentatge aconseguit per l'estudiant. Tingui's en compte que l'avaluació ha de tenir present els objectius (competències desenvolupades) que ens hem marcat i no només en termes de continguts que hem presentat.

Així doncs, haurà d'indicar-se quin serà el sistema utilitzat per avaluar els aprenentatges dels estudiants, tenint en compte que aquests han de tenir molt clar quins seran els paràmetres que s'utilitzaran en la seva avaluació. És a dir:

- **Que** s'avaluarà (coneixements, habilitats, aspectes actitudinals...)
- **Quan** es portés a terme l'avaluació (en finalitzar, de forma continua...)
- **Qui** avaluarà (el professor, els companys, auto-avaluació...)
- **Com** s'avaluarà (per escrit, portafolis, entrega de treballs...)

Un cop dissenyada l'assignatura es proposa classificar aquesta informació a la fitxa que s'adjunta a continuació.

b) Les matèries (assignatures) del primer any.

Titulació: Logopèdia Assignatura: Processos psicològics bàsics Tipus: Optativa Crèdits ECTS 4,0 Objectius: L'objectiu general d'aquesta assignatura és que l'alumne conegui amb cert domini els determinants més bàsics de la conducta humana per tal que, en la mesura del possible, aquest coneixement li reporti eines o recursos d'actuació pel seu exercici professional.						
			Codi: 24838		Curs: 1r	
Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
Introducció al mètode científic en psicologia	Registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació.	2 i 5	10	10	3	10%
Bases de la percepció		1, 4, 7	25	30	5 i 7	30%
Condicionament i aprenentatge	Anàlisi i síntesi	1, 6	22	25	7	25%
Motivació i Emoció	Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat	1,5, 7	22	25	5 i 7	25%
Memòria i Oblit	Treball en un equip de caràcter interdisciplinari	2,5	10	10	2	10%

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Anatomia i Fisiologia del Sistema Nerviós, dels Òrgans del Llenguatge i de l'audició

Codi: 23861

Curs: 1r

Tipus: Troncal

Crèdits ECTS: 9,0

Objectius de l'assignatura: Dins d'aquesta assignatura es pretén proporcionar, de manera coordinada, els coneixements bàsics, teòrics i pràctics, sobre la morfologia i la funció normal del cos humà en especial del sistema nerviós, i els òrgans implicats en el llenguatge, la parla, la fonació i l'audició

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
INTRODUCCIO	Anàlisis i Síntesis Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat.	1	2	4	8	2%
SISTEMA RESPIRATORI		1, 4, 6	20	50	6, 8	18%
SISTEMA FONADOR		1, 4, 6	30	60	6, 8	20%
SISTEMA NERVIÓS I SENTITS		1, 4, 6	154	111	6, 8	60%

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Física Acústica i Audiologia

Codi: 23862

Curs: 1r

Tipus: Troncal

Crèdits ECTS: 4,0

Objectius generals: Establir les bases físiques dels mecanismes d'emissió, propagació i recepció dels sons, posant èmfasi en l'estudi de la veu i de l'audició. Avaluació i mesura de l'audició: audiometria.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (3) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.(2)	Alumne		
Bases del moviment oscil.latori. Tipus de moviments. Moviment ondulatori.	Anàlisis i Síntesis	Explicació del professor a l'aula.(1)	16	16	7	18
		Resolució de problemes numèrics(2)	9 (3 grups)	6		
Ones sonores. Propietats dels sons. Anàlisi de Fourier.		Explicació del professor a l'aula.(1)	14	14	7	18
		Pràctiques de laboratori.(4)	3 (3 grups)	4		
La veu. Generació, qualitats i mecanismes de modificació del timbre.		Explicació del professor a l'aula. (1)	10	10	7	20
		Pràctiques de laboratori.(4)	9 (3 grups)	12		

Biofísica de l'audició. Mecanismes de la transmissió auditiva. Mecanisme de transducció.	Anàlisi i Síntesis	Explicació del professor a l'aula.(1)	16	16	7	22
Audiometria. Mètodes subjectius: audiometria tonal, automàtica, especial i verbal. Mètodes objectius.		Explicació del professor a l'aula.(1) Pràctiques de laboratori.(4)	20 8 (3 grups)	20 2	7	22

Titulació: Logopèdia Assignatura: Lingüística General i Aplicada Crèdits ECTS: 6 Objectius: Coneixement dels conceptes fonamentals de la teoria del llenguatge i de l'anàlisi de l'estructura de les llengües.						
		Codi:	Curs: 1r		Tipus: Troncal	
Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
El llenguatge com a objecte d'estudi científic	Anàlisi i Síntesis Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat.	1, 2, 6	10	20	3, 5, 7	10%
L'estructura fonètica		1, 2, 6	20	26	3, 5, 7	18%
L'estructura fonològica		1, 2, 6	15	26	3, 5, 7	18%
L'estructura morfològica i l'estructura lèxica		1, 2, 6	15	26	3, 5, 7	18%
L'estructura sintàctica		1, 2, 6	15	26	3, 5, 7	18%
L'estructura semàntica		1, 2, 6	15	26	3, 5, 7	18%

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Neurologia general i del llenguatge

Tipus: Troncal

Crèdits ECTS: 4,0

Codi: 23864

Curs: 1r

Objectius: El temari estudia els principals sistemes funcionals cerebrals i les conseqüències de la seva desorganització a causa de lesions o malalties del sistema nerviós central, amb la finalitat de preparar als alumnes per a l'estudi sistemàtic de la patologia del llenguatge originada per aquestes lesions i per a introduir-se en les tècniques específiques de rehabilitació dels corresponents trastorns.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
Neuropsicologia general	Anàlisi i Síntesis	1, 4	55	70	8, 3	[8] -> 45 % [3] -> 5 %
Lesions cerebrals i llenguatge	Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat.	1, 4	50	60	8, 3	[8] -> 45 % [3] -> 5 %

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Desenvolupament i adquisició del llenguatge

Codi: 23865

Curs: 1r

Tipus: Troncal

Crèdits ECTS: 6,0

Objectius: El curs té per finalitat proporcionar al futur professional de la logopèdia una visió actualitzada dels aspectes més rellevants del desenvolupament del llenguatge oral durant la infantesa i l'adolescència, Així com també dels fenòmens psicolingüístics observats a l'edat adulta i vellesa

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
Aproximacions teòriques i metodologia	Utilitzar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació.	1,2,4,6	10	15	7	10%
Bases socials i cognoscitives de la comunicació: el paper de l'entorn social	Anàlisi i Síntesis Presa de decisions	1,2,3,6	10	20	3,5,7,9	15%
Adquisició habilitats Fonològiques, lèxiques i morfosintàctiques durant la infantesa	Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat	1,2,3,6	45	50	3,5,7,9	30%

Adquisició habilitats pragmàtiques, narratives, semàntiques i metalingüístiques a la infantesa		1,2,3,6	45	50	3,5,7,9	30%
Llenguatge a l'edat Adulta i vellesa: Capacitats narratives i lexicals		1,2,3,6	10	15	3,5,7,9	15%

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Llenguatge i Pensament

Codi: 23866

Curs: 1r

Tipus: Troncal

Crèdits ECTS:4,0

Objectius: Objectius:

Aquest programa té com objectiu que l'alumne conegui els aspectes essencials que configuren dos processos cognitius superiors: el pensament i el llenguatge:

- Conèixer els aspectes essencials dels processos psicològics que configuren el pensament humà.
- Descriure els diferents tipus de pensament i les estratègies emprades en solucionar problemes.
- Conèixer i identificar els principals enfocaments teòrics en l'estudi psicològic del llenguatge i del pensament humà.
- Assenyalar les característiques i funcions del llenguatge humà
- Enumerar i distingir les diferents fases en el processament del llenguatge.
- Descriure els diferents tipus de representacions mentals que intervenen en la comprensió i en la producció del llenguatge i del pensament.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
Pensament Aspectes conceptuals generals i metodològics.	Anàlisi i Síntesis Presca de decisions	1,2,5,6	10	10	8,3	10%

Representació del coneixement: conceptes, esquemes i imatges.	Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat	1,2,5,6	15	15	8,3	15%
Raonament deductiu i raonament inductiu.		1,2,5,6	15	15	8,3	15%
Resolució de Problemes.		1,2,5,6	10	10	8,3	10%
Llenguatge La capacitat humana del llenguatge	Anàlisis i Síntesis	1, 5, 6	10	12	8, 3	12%
	Presa de decisions					
El processament del Llenguatge	Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat	1, 2, 6	8	12	8, 3	12%
Percepció del Llenguatge		1, 2, 4	22	20	8, 3	20%
Producció del Llenguatge		1, 2, 6	10	6	8, 3	6%

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Descripció de la Llengua Catalana i de la Llengua Castellana

Codi: 23868

Curs: 1r

Tipus: Obligatòria

Crèdits ECTS: 7,5

Objectius: Proporcionar els coneixements bàsics sobre l'estructura fonètica, fonològica, morfològica, sintàctica i lèxica del castellà i del català.

Adquirir l'habilitat de diferenciar els aspectes propis de la llengua escrita i normativa, enfront dels de la llengua espontània i col·loquial i donar una idea bàsica de la variació interna de cada llengua.

Capacitar l'alumne per a l'anàlisi gramatical bàsica de la parla normal i de la parla patològica.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
Descripció de la fonètica i de la fonologia	Anàlisi i Síntesis Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat	1, 2, 3	50	65	3, 6, 7	36%
Descripció del lèxic i de la morfologia		1, 2, 3	35	57,5	3, 6, 7	28%
Descripció de la sintaxi		1, 2, 3	50	65	3, 6, 7	36%

Titulació: Logopèdia

Assignatura Didàctica de la Llengua Oral i Escrita. Transtorns del llenguatge

Codi: 23870

Tipus: Obligatòria

Crèdits ECTS: 4,0

Objectius: . Conèixer els fonaments sociològics, psicològics i pedagògics de l'aprenentatge de la llengua oral i escrita.

Abordar l'ensenyament de la llengua escrita des d'una perspectiva sociocultural i funcional i considerant les seves interrelacions amb la llengua oral. Conèixer les diverses propostes metodològiques d'ensenyament aprenentatge del llenguatge oral i escrita, així com recursos d'actuació a l'aula.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua oral:	Anàlisi i Síntesis	1, 2, 3, 6, 7	25	30	1,6, 7	35
L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua escrita	Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat	1, 2, 3, 6, 7	25	30	1,6, 7	35
Coneixement i valoració de la producció de literatura infantil i la seva incidència en el treball amb els infants	Capacitat de treballar en un equip de caràcter interdisciplinari.	1, 4. 6	20	20	3, 6	15

Les Noves Tecnologies en el currículum lingüístic.	Adquirir capacitat per efectuar recerques a Internet i programar seqüències didàctiques amb programes informàtics.	1, 4, 6	20	20	3, 6	15
---	---	---------	----	----	------	----

Titulació: Logopedia

Assignatura: Desenvolupament psicològic durant el cicle vital

Codi: 23871

Curs: 1r

Tipus: Obligatòria

Crèdits ECTS: 7,5

Objectiu : Oferir les línies generals del desenvolupament humà des del naixement fins a la vellesa. Es planteja el coneixement de les principals fites que s'assoleixen a cada etapa així com dels processos que es segueixen.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
Introducció a l'estudi del desenvolupament humà	Anàlisis i Síntesis Autonomia i reflexió sobre la seva pròpia activitat	1, 2, 5, 6	15	28	8	14%
Els dos primers anys de vida		1, 2, 3, 6	25	33	6,8	18%
L'evolució psíquica des dels 2 als 6 anys		1, 2, 3, 6	25	33	6,8	18%
L'etapa escolar fins els 12 anys		1, 2, 3, 6	25	33	6,8	18%
L'adolescència		1, 2, 3, 6	25	33	6,8	18%
L'edat adulta		2, 6	10	14	8	7%
La vellesa		2, 6	10	14	8	7%

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Psicomotricitat

Codi: 23892

Curs: 1r

Tipus: Optativa

Objectius: Aquesta assignatura s'orienta a l'estudi del desenvolupament psicomotor normatiu, les principals patologies, així com les repercussions en el llenguatge i la parla. Alhora, l'alumne podrà prendre contacte amb els principals instruments de valoració existents.

En superar aquesta assignatura, l'alumne ha de ser capaç d'avaluar el desenvolupament psicomotriu durant la infantesa, tant a través de l'observació i el joc, com de l'aplicació d'escala específiques

Crèdits ECTS: 4,0

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
Concepte de ciència. Els mètodes científics. Aplicació a l'estudi del desenvolupament motor i de l'esquema corporal	- Analitzar el valor científic d'explicacions i teories. - Realitzar cerques bibliogràfiques en biblioteques, internet i en bases de dades -Capacitat de treballar en un equip de caràcter interdisciplinari.	1, 2	20 (dos grups)	15	6	15%

Bases del moviment Tipus de moviment i la seva evolució amb l'edat. Funcionalitat del moviment	- Anàlisi i síntesi - Capacitat de treballar en un equip de caràcter interdisciplinari.	2, 6	10	20	5, 6	15%
La conquesta de l'espai La representació mental de l'espai segons cultures i la seva funcionalitat	- Anàlisi i síntesi	1	8	7		15%
Esquema corporal i lateralitat Els ritmes corporals, les respostes corporals i el to muscular		1	8	7		15%
Instruments d'avaluació de la psicomotricitat i la lateralitat	Utilitzar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació.	1, 2 i 3	4	5	6	10%

Patologies motrius en la infantesa	Utilitzar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació. Capacitat de treballar en un equip de caràcter interdisciplinari.	1, 2, 3 i 4	25	26	7	20%
Patologies motrius en relació al llenguatge i la parla	Utilitzar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació. Capacitat de treballar en un equip de caràcter interdisciplinari.	1 i 2	15	20	7	20%

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Biologia del Desenvolupament i Teratogènia

Codi: 23900

Curs: 1r

Tipus: Optativa

Crèdits ECTS:6,0

Objectius: Estudiar la formació durant el desenvolupament dels òrgans de l'audició, la vista i la parla, i del sistema nerviós, així com les malformacions congènites que resulten del desenvolupament anòmal. Conèixer les bases genètiques, cel·lulars i embriològiques del desenvolupament normal i de l'anòmal.

Conèixer les principals tècniques experimentals en embriologia i teratologia i la seva utilitat en recerca bàsica i aplicada.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
ASPECTES GENERALS DE LA BIOLOGIA DEL DESENVOLUPAMENT I DE LA TERATOGENÈIA	Anàlisi i síntesi Autònom i reflexiu sobre la seva pròpia activitat Treball en un equip de caràcter interdisciplinari	1, 2, 4, 5, 6, 7	60	75	3 6 7	10 5 35
DESENVOLUPAMENT NORMAL I ANÒMAL DEL SISTEMA NERVIÓS I DELS ÒRGANS DE LA PARLA, DE LA VISTA I DE L'AUDICIÓ		1, 2, 4, 5, 6, 7	60	75	3 6 7	10 5 35

Titulació: Logopèdia

Assignatura: Desenvolupament dels processos socioafectius

Codi: 24834

Curs: 1r

Tipus: Obligatoria

Crèdits ECTS:4'0

Objectius: L'assignatura ofereix una visió teòrico-pràctica del desenvolupament social i afectiu de l'infant, analitzant la influència dels diferents estaments socials en aquest procés. L'objectiu principal és el d'oferir al/la futur/a logopeda uns continguts bàsics a partir dels quals pugui realitzar una anàlisi més completa de les alteracions del llenguatge, tenint present tots els aspectes que poden influir en el seu desenvolupament.

Continguts per blocs temàtics	Competències que es desenvolupen	Activitats d'aprenentatge possibles (1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Hores		Activitat d'avaluació (2) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10	Ponderació respecte el valor final %
			Prof.	Alumne		
El procés de socialització	Treball en un equip de caràcter interdisciplinari	1,5,6,7.	17	15	8	(6) 10%
Les primeres relacions socials		1,6,7.	10	10	8	(8) 70%
La construcció de les relacions interpersonals	Anàlisi i Síntesis	1,2,3,4,5,6,7.	15	20	6,8,9	(9) 20%
La construcció de la personalitat		1,2,3,4,5,6,7.	20	15	6,8,9	
La representació del món social	Autonomia i reflexió sobre la seva	1,6,7.	8	10	8	

El desenvolupament moral	pròpia activitat	1,2,3,4,5,6,7.	20	20	6,8,9	
La diversitat en el desenvolupament	Sensibilitat vers la diversitat	1,5,6,7.	10	10	8	

(1) Activitats d'aprenentatge possibles: 1 Directes, 2 Tutelades, 3 Treball de camp, 4 Laboratori, 5 Seminari-Fòrum, 6 Treball autònom, 7 Preparació avaluació.

(2) Activitats d'avaluació: 1. Prova/entrevista diagnòstica inicial, 2. Informe de progrés, 3. Proves, exercicis, problemes, de procés, 4. Autoavaluació de l'alumne (individual, en grup) de procés, segons pauta, 5. Observacions de procés segons pauta, 6. Valoració final d'informes, treballs, projectes, etc., (individual, o en grup), 7. Proves finals (escrites, orals, ...) , 8. Proves finals d'opció múltiple, 9.Portfolio alumne, Memòria, 10. Autoavaluació de l'alumne final.

2.3 Enfocament del procés d'ensenyament – aprenentatge

El temps d'aprenentatge, una qüestió a considerar

El model d'ús del temps d'aprenentatge en aquest tipus de crèdit considera quatre grans moments formatius, els quals es poden representar genèricament de la manera següent:

Taula núm. 1: Model general de l'ús del temps en els crèdits ECTS

<i>Treball dirigit</i>	<i>Treball tutelat</i>	<i>Treball autònom,</i>	<i>Treball vinculat a l'acreditació dels aprenentatges</i>
Docència directa + control docent	Exercicis, debats, seminaris, laboratori, tutorització, avaluació de seguiment	Aprenentatge, reflexió autònoms, Preparar materials i recursos, etc.	Preparació d'activitats, sotmeses a avaluació o acreditació.

El *temps mig d'aprenentatge* lluny de ser una variable simple i externa a un procés, és un concepte complex i dependent de dos tipus de decisions:

- aquelles implícites a tot procés d'ensenyament i aprenentatge: què ensenyar, per què, com, etc.
- el tipus d'accions que es porten a terme de manera efectiva per a concretar-les.

La unitat de temps, per tant, no es deriva directament de l'enunciat de l'activitat, sinó de la intencionalitat i del tipus de gestió de les activitats d'aprendre que concreten els propòsits assignats a l'activitat general.

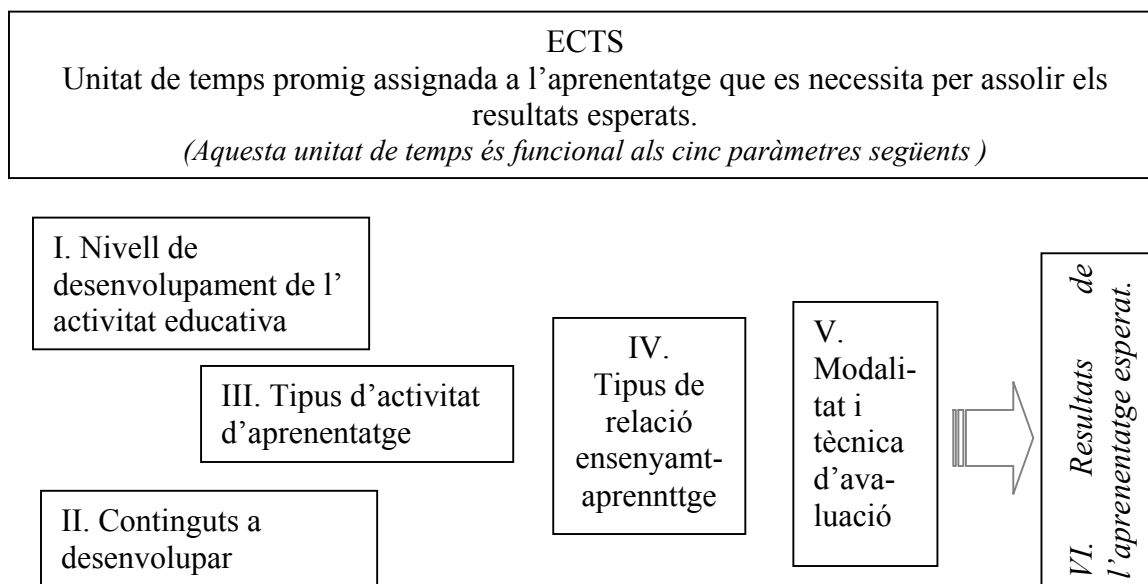
En la definició dels temps ECTS, suggerim tenir en compte alguns dels principals paràmetres que poden configurar aquell temps que es consideri com de referència pels diferents aprenentatges. Aquests paràmetres els il·lustrem en la Figura núm. 3.

Especificació dels distints apartats:

- I. Nivell: general o especialitzat; de grau; de primer, de segon, ... i orientació de les competències a assolir en cada nivell.
- II. Tipus de continguts: p.e. conceptuals, procedimentals i de valors.
- III. Teòrica, aplicada, d'indagació, d'elaboració de projectes, pràctica, ... orientada a la reproducció, a la resolució de casos i/o de problemes, orientada al descobriment, a l'elaboració i desenvolupament de problemes/projectes.
- IV. Expositiva directa, dirigida, assistida, en cooperació entre estudiants, autònoma;
- V. Continuada, puntual; de control, autoreguladora; mitjançant proves tipus test, de preguntes obertes, tancades, per elaboració d'esquemes, mapes, informes, etc.

- VI. Modalitat de valoració global dels resultats i els inputs que es consideren (coneixements, estratègies de pensament, actituds, actuacions ...), la seva ponderació, ...

Figura núm. 3: Principals paràmetres que poden configurar el temps que es consideri de referència pels diferents aprenentatges.

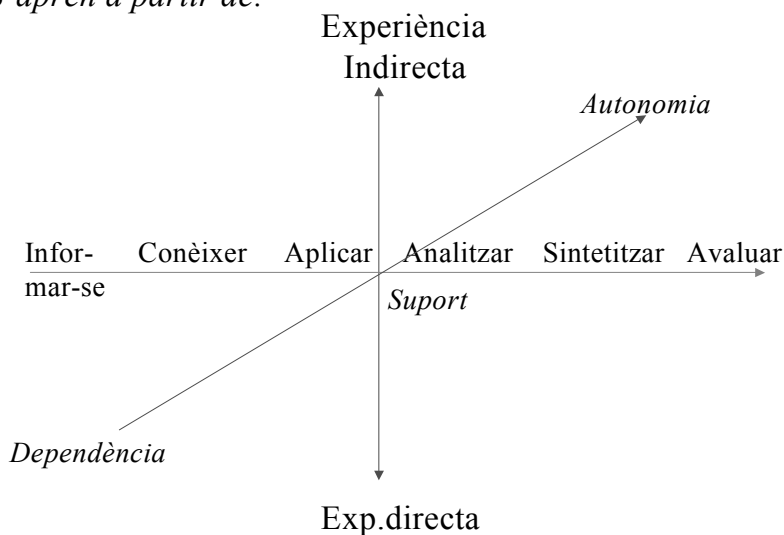

Tot i el que s'ha dit del model anterior, volem subratllar la importància i la influència que exerceixen les modalitats d'avaluació en el valor: *temps dedicat a un aprenentatge*. Molt sovint, aquestes modalitats són les que acaben definint en la pràctica, i des de la perspectiva dels alumnes, totes les intencionalitats de l'ensenyament, malgrat no se'n sigui conscient. Ho podem il·lustrar mitjançant el mateix exemple anterior.

El concepte de temps, per tant, l'hem de veure molt relacionat amb el tipus d'aprenentatge que es promou, tot considerant que una part significativa del mateix s'adreça a promoure l'alumnat cap a nivells més alts i de millor qualitat d'aprenentatge. Ho il·lustrem a les dues figures que segueixen, figs. n. 2 i 3:

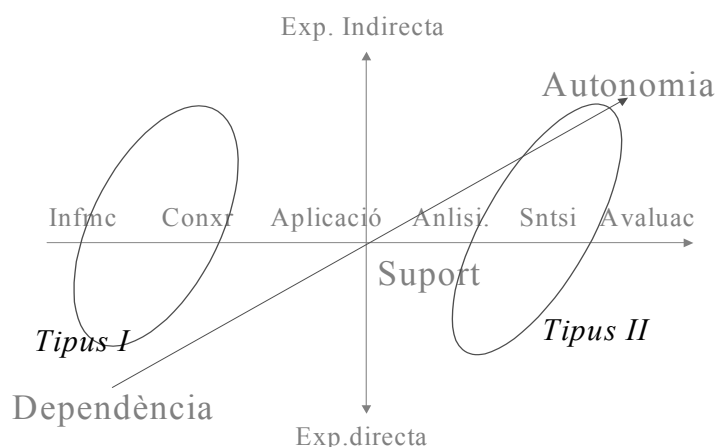
Figura núm. 1: Paràmetres que configuren la forma d'aprendre

S'aprèn a partir de:

Mitjançant l'esquema anterior es pot percebre com la relació entre el tipus de material o de treball, la situació d'aprenentatge i el tipus d'aprenentatge propiciat poden donar lloc a usos del temps molt diferents. Mentre que la figura anterior il·lustra un tipus de dificultat a resoldre, la segona figura planteja un repte. Com incrementar les situacions d'aprenentatge que suposin un major grau d'autonomia pels estudiants en l'acció i el pensament, al mateix temps que es promou un aprenentatge més qualitatiu ?

Figura núm. 2: Com passar de promoure un aprenentatge de tipus I a un altre de tipus II?

És important considerar que no és difícil que l'estimació de temps d'estudi necessari per part de l'alumne pugui tenir una certa "desviació" en la pràctica i més a l'inici del model. Per això es recomana realitzar aquesta proposta com una aproximació susceptible de ser corregida posteriorment, mitjançant fórmules d'acord que impliquin també els estudiants i els resultats de la seva tutorització.

Els principis que orienten l'avaluació de la qualitat del procés d'ensenyament-aprenentatge

El procés d'avaluació comporta un conjunt d'operacions que van des d'obtenir una determinada informació, processar-la, comparar-la fins a elaborar algun tipus d'opinió o valoració. I finalment, cal prendre alguna decisió. Tot aquest procés d'avaluació de l'aprenentatge és important que el realitzin tant els professors com els propis alumnes.

L'avaluació, en tant que component indissociable de l'activitat educativa, no ha de ser considerada com una actuació aïllada, desvinculada de la globalitat de cada procés educatiu o simplement com la seva conclusió, sinó que, al contrari, constitueix un dels principals components de tot el seu desenvolupament. A través de l'avaluació els alumnes perceben distints tipus de missatges. El més important: que les habilitats que realment compten, se sotmeten a examen.

Principis i criteris d'avaluació, exemplificats

<i>Principis</i>	<i>Exemplificacions</i>
Coherència	S'avalua el que s'ha ensenyat S'avalua com s'ha ensenyat
Publicitat	S'informa de com ha de ser conegut o après el coneixement avaluat S'informa dels criteris d'èxit
Qualitat	L'activitat avaluada s'ajusta a la finalitat o al propòsit perseguit L'avaluació se centra en aquells aspectes més rellevants de la seqüència d'aprenentatge avaluada Les proves i els seus ítems detecten distintes formes o modalitats de coneixement o d'actuació de l'alumne Abans de les proves escrites s'intenta verificar la validesa dels seus ítems Els enunciats no admeten més que una sola interpretació

Funcionalitat o adequació a les circumstàncies	S'avalua d'acord amb el temps, la situació o els recursos disponibles
Justícia	Els resultats (p.e. de la prova) no es veuen reinterpretats des de noves ponderacions o des de nous criteris Es pot aprovar coneixent els aspectes bàsics del temari, o de l'aprenentatge que s'ha sotmès a prova Es considera establir un coeficient de correcció d'una prova o d'una avaluació per limitar els seus efectes en el cas que no reunits els criteris de qualitat esperats/desitjats La informació obtinguda només s'usa en relació als propòsits inicialment perseguits.

L'avaluació ens permet adonar-nos de tot una sèrie d'aspectes com:

- Informar als alumnes i estimular-los en el seu treball.
- Tenir una opinió més completa sobre la seva evolució, interessos i estratègies de treball.
- Tenir una opinió més elaborada sobre el rendiment de cada alumne i del conjunt del grup.
- Exercir un control sobre els distints aprenentatges realitzats.
- Anar ajustant el desenvolupament de l'ensenyament i del programa als resultats registrats.
- Coordinar millor l'equip docent.
- Orientar millor l'alumne sobre estratègies i procediments de treball.

2.5 El perfil d'accés a la titulació

La gran majoria dels estudiants que entren a Logopèdia (al voltant del 90% els darrers cursos) han escollit aquests estudis com a primera opció.

La via d'accés als estudis ens mostra un perfil d'estudiant diferent d'altres titulacions. Segons dades del curs 2003-04 només un 42,5% accedeix via PAU (proves d'accés a la Universitat) i un 32,5% dels alumnes ja tenen estudis universitaris començats. Això pot mostrar un perfil d'alumne que entén els estudis de logopèdia com a una formació més especialitzadora que de base.

Cal remarcar també que més del 90% de l'alumnat és de sexe femení. Aquesta és actualment una característica comuna a tots els centres que imparteixen estudis de logopèdia i al conjunt dels professionals de la logopèdia (col·legiats professionals).

Una de les característiques que preocupen és que un nombre important dels alumnes arriba amb un nivell molt baix en ciències per a poder seguir alguna de les assignatures troncal de primer, especialment Anatomia i Fisiologia del Sistema Nerviós (Troncal de 9 crèdits de primer) és per això que de cara al proper curs 2005-06 s'oferta l'assignatura propedèutica de 2 crèdits "Introducció a l'estructura i funció del sistema nerviós, dels òrgans del llenguatge i l'audició" impartida per professors del departament de Ciències Morfològiques.

Per tal de facilitar l'adaptació a la vida universitària als estudiants de 1er. Curs, es realitza des de fa dos cursos el Pla d'acollida.

El Pla d'acollida és una activitat acadèmica de la Facultat, reconeguda com a crèdits de lliure elecció (1,5 crèdits) que es porta a terme durant el primer semestre. Els destinataris són els estudiants de primer curs o de nou ingrés de Logopèdia. La durada és de 22 hores, 16,5 de les quals són presencials i la resta de docència tutoritzada. Els seus objectius són orientar sobre l'estructura dels estudis, informar sobre els serveis, els recursos i la participació a la Facultat i a la UAB i oferir espais de trobada i expressió de les seves necessitats i angoixes.

El nombre d'alumnes de logopèdia matriculats a aquesta activitat el curs acadèmic 2004/2005 ha estat de 22. La seva valoració ha estat molt positiva.

a) Tipologia i volum de professorat

Segons dades de l'Oficina d'Estudis i de Gestió de la Informació corresponents al curs 2002-2003, el professorat de la diplomatura de Logopèdia té les següents característiques. Disposem de 15,24 professors, provinents de 12 Departaments i en el nombre indicat entre parèntesi: Bioquímica i Biologia Molecular (0,31), Ciències Morfològiques (0,43), Cirurgia (1,24), Medicina (2,19), Didàctica Expressió Musical, Plàstica i Corporal (0,38), Didàctica Llengua, Literatura i C.Socials (0,50), Psicologia de l'educació (6,60), Filologia Catalana (1,41), Filologia Espanyola (0,22), Pedagogia Aplicada (0,25), Psicologia de la salut (1,31) Biologia cel·lular, Fisiologia i Immunologia (0,41). Distribuït per categories serien: CU (1,68), TU (4,79), Teu (0,70), Aj (0,31), Ass (7,76).

b) Accions d'informació i formació del professorat i del PAS

Per tal d'assolir els objectius proposats i aconseguir una transició coordinada, és precís que el professorat i el personal d'administració i serveis estigui informat dels reptes de la integració en l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior i que es formi en noves metodologies docents i de gestió acadèmica. El principal suport a la formació del professorat de la titulació de Logopèdia és l'IDES, encarregat tant de programar accions formatives genèriques com assessorar davant qüestions específiques que puguin sortir en el procés de canvi.

S'ha de destacar que abans d'iniciar aquesta experiència pilot s'havia creat en el professorat de logopèdia una dinàmica de reflexió i d'innovació deguda a les discussions de les conclusions de l'avaluació de la titulació, a més s'ha de destacar l'increment substancial de professors inscrits en els cursos de formació de l'IDES i les estances en universitats d'Holanda i Finlàndia del Gestor Acadèmic de la Facultat per tal de familiaritzar-se amb l'experiència d'adaptació a l'EEES d'aquests països.

La formació del professorat de primer curs de logopèdia va començar en un seminari intensiu al mes de juny on el degà i la coordinadora de titulació van informar al professorat de primer de les principals directrius del canvi, aquesta sessió va donar com a fruit la confecció dels nous programes de primer curs en el nou format.

Aquesta formació va continuar durant el 21 de setembre i els dies 5 i 7 d'octubre, amb sessions tant per part de personal de l'IDES com de professionals de l'escola d'infermeria Gimbernat que ja han iniciat la docència en crèdits ECTS de manera pilot el curs 2004-05.

En la primera d'aquestes reunions l'IDES va lliurar al professorat un dossier informatiu amb les directrius a seguir per la implementació dels estudis de Logopèdia en ECTS ("Transferència de les titulacions EEES en la UAB: Sistema Europeu de Transferència de crèdits (crèdits ECTS)"). En les sessions pràctiques el professorat de primer de logopèdia té la oportunitat tant de veure quin va ser el procés d'implantació del nou sistema en una altra diplomatura com de preguntar i treballar sobre aspectes pràctics concrets referits tant a cada assignatura com a la interrelació entre elles.

Així mateix diversos professors de la diplomatura han assistit a les dues jornades de campus organitzades per l'IDES sobre la innovació docent a la UAB amb dates 17 setembre 2004 i 15 setembre 2005. En aquestes sessions s'han pogut compartir experiències d'innovació docent tant de la UAB com d'altres institucions. En l'edició d'aquest any es va presentar la comunicació : "Presentació d'experiències: Grup d'Interès IDES de pràctiques professionalitzadores El Practicum a la Facultat de Psicologia" per **Mitjavila, M.; Gutiérrez, T.; Pallarés, S.; Segura, P.** on es va exposar el sistema de Practicum de la Facultat de Psicologia tant en la titulació de Psicologia com en la de Logopèdia.

Durant el segon quadrimestre del curs s'iniciarà la formació del professorat de segon curs, aprofitant l'experiència dels professors de primer.

c) Mecanismes d'avaluació del professorat

Mecanismes d'avaluació directa:

1. Enquesta d'Avaluació de l'Actuació Docent, bianual, sobre el grau de satisfacció dels alumnes, realitzada per l'Oficina de Planificació i Qualitat (OPQ).

En aquesta enquesta s'avaluen periòdicament tant les sessions teòriques com pràctiques amb el següents qüestionaris:

QÜESTIONARI DE TEORIA

- 1.-El meu interès per aquesta assignatura ha anat creixent al llarg del curs com a conseqüència de la docència rebuda per part d'aquest/a professor/a
- 2.-Amb la docència impartida per aquest/a professor/a, crec que s'han acomplert o superat les expectatives que jo havia posat en aquesta assignatura
- 3.-Considero que amb aquest/a professor/a he après
- 4.-Aquest/a professor/a condueix la classe de tal forma que l'exposició dels continguts esdevé dinàmica i estimulante
- 5.-Considero que l'actitud d'aquest/a professor/a afavoreix un bon clima a classe
- 6.-Considero que aquest/a professor es preocupa per l'evolució dels seus estudiants
- 7.-Aquest/a professor/a és accessible als estudiants
- 8.-Penso que aquest/a professor/a presenta els continguts de manera clara i ordenada
- 9.-Els materials de suport a les classes que utilitza i/o aconsella aquest/a professor/a són útils per a comprendre aquesta matèria
- 10.-El/la professor/a segueix de manera coherent el programa de l'assignatura
- 11.-Aquest/a professor/a utilitza tot un seguit de recursos (exemples, preguntes obertes a la classe, etc.) per fomentar la participació dels estudiants
- 12.-Aquest/a professor/a procura saber si els estudiants entenen el que explica, responen les preguntes que li formulen els alumnes durant la classe

QÜESTIONARI DE PRÀCTIQUES

- 1.-El meu interès per aquestes pràctiques ha anat creixent al llarg del curs com a conseqüència de la docència rebuda per part d'aquest/a professor/a
- 2.-Amb la docència impartida per aquest/a professor/a, crec que s'han acomplert o superat les expectatives que jo havia posat en aquestes pràctiques
- 3.-Considero que amb aquest/a professor/a he après

- 4.-Aquest/a professor/a condueix la classe de tal forma que el plantejament de les pràctiques esdevé dinàmica i estimulant
- 5.-Considero que l'actitud d'aquest/a professor/a afavoreix un bon clima a classe
- 6.-Considero que aquest/a professor es preocupa per l'evolució dels seus estudiants
- 7.-Aquest/a professor/a és accessible als estudiants
- 8.-Penso que aquest/a professor/a presenta els objectius de les pràctiques de manera clara i ordenada
- 9.-Els materials de suport a les classes que utilitza i/o aconsella aquest/a professor/a són útils per a comprendre aquesta matèria
- 10.-El/la professor/a segueix de manera coherent el programa de pràctiques
- 11.-Aquest/a professor/a utilitza tot un seguit de recursos (exemples, preguntes obertes a la classe, etc.) per fomentar la participació dels estudiants
- 12.-Aquest/a professor/a procura saber si els estudiants comprenen les pràctiques, responent les preguntes que li formulen els alumnes durant la classe

La valoració de les preguntes es fa en base a una puntuació entre 0 i 5, on 0 representa la qualificació més baixa (totalment en desacord amb l'enunciat) i 5 (totalment d'acord).
En el darrer bienni 2003-2005 els resultats han estat els següents:

Professors enquestats:24	Grups avaluats Teoria:23
Professors avaluats: 24	Grups avaluats Pràctiques: 25
Assignatures enquestades: 23	Mitjana grups Teoria: 2,48
	Desviació estàndard teoria: 1.09
Nombre d'enquestes vàlides: 1116	Mitjana grups pràctiques: 3,44
Índex de participació: 53.12%	Desviació estàndard pràctiques: 0,93

2. Control d'assistència a la docència presencial en l'aula, mitjançant un full de seguiment de signatures, controlat per la Facultat de Psicologia.

Segons l'informe de signatures del curs 2004-2005 de la Facultat de Psicologia (on s'inclouen les titulacions de Psicologia i Logopèdia) hi ha un percentatge de control d'assistència sense incidències superior al 94% dels casos; la resta es divideix en absències comunicades al Centre prèviament amb o sense substitució, substitució sense avís previ, absència amb indicació de recuperació de classe i sense signatura (que inclou: oblit de signar, tutories al despatx, falta de full, no s'ha fet classe, canvi d'aula, ajuntar grups i canvi pla docent).

Mecanismes d'avaluació indirecta:

1. Actualització anual dels programes de les assignatures

Aquest curs, donada la necessitat d'elaborar els programes (guies) de les assignatures de manera conjunta es va programar una reunió de treball intensiva amb tots els professors de primer i el degà i la coordinadora de titulació. En aquesta reunió es va decidir quines de les competències de la titulació es treballaven a les assignatures de primer i es van elaborar les guies en format ECTS.

2. Plans docents del professorat
3. Avaluació de diferents components del Pla d'Estudis. Per exemple, en els últims anys s'han avaluat els programes de les assignatures i la docència tutoritzada (2000-2002).

Aquesta avaluació s'ha realitzat a través de la comissió de la qualitat de la docència ampliada també a membres del professorat. Es van recollir i avaluar programes i es va donar feed-back al professorat implicat. El procés de valoració i avaluació va ser presentat en Junta de Facultat.

d) La responsabilitat del personal d'administració i serveis en tots aquells aspectes referits a la gestió del nou ensenyament

En la gestió del canvi cap al nou ensenyament el PAS tindrà un paper de suport a la Titulació semblant al que té actualment però intervenint de manera especial en tot allò que pot implicar una reforma d'aquest tipus:

- Assessorament i col·laboració en l'elaboració i planificació del nou pla d'estudis.
- Informació en tot el que fa referència en la posta en marxa del nou sistema i l'extinció del pla antic.
- Assessorament i col·laboració en noves situacions que es puguin derivar de la reforma del pla d'estudis: per exemple gestió dels espais docents, etc.

3.1.2. Els recursos materials

a) Actualment es treballa en els següents espais docents:

- Aules i seminaris de la Facultat de Psicologia, on els alumnes reben el nombre més important de classes. Donat que es comparteix espai amb els estudiants de Psicologia la possibilitat actual d'utilitzar més aules és pràcticament nul·la. Això pot dificultar la participació en petits grups que es deriva de manera natural del canvi que es proposa.

- Laboratoris: es realitzen pràctiques de laboratori tant a la facultat de Psicologia com a les de Medicina i Ciències de l'educació per tal d'optimitzar els recursos materials en una i altra. Per tant aquí també la divisió en petits grups pot fer que es necessitin més hores d'aules que en aquests moments no estan disponibles.

- Servei de consulta externa de ORL de l'hospital de la Vall d'Hebron. Els alumnes de segon curs realitzen alguna de les pràctiques de l'assignatura de trastorns de la Parla i de la Veu observant pacients d'aquest servei. També s'hi imparteix el Practicum III de tercer curs.

- Escola de Patologia del llenguatge de l'hospital de Sant Pau: on es realitzen pràctiques integrades d'assignatures de segon curs i el Practicum I de tercer curs.

b) Serveis i recursos tecnològics per a l'aprenentatge i per a l'assoliment i l'avaluació dels objectius o les competències decidits

L'alumne de logopèdia també disposa de serveis de la Facultat destinats a facilitar el seu aprenentatge, aquests són:

- La biblioteca d'humanitats amb més de 300.000 llibres i obres en altres formats (CD Rom, DVD) que s'amplia periòdicament amb bibliografia recomanada pels professors i que pot ser cedir en préstec o consultat a la mateixa sala. També disposa d'una sala on hi ha les publicacions periòdiques. La biblioteca disposa de sala de lectura i sales de treball en grup.

- El SID (servei d'informàtica descentralitzat) que disposa de cinc aules d'informàtica, tres de les quals s'utilitzen per docència i dos que són lliures.

- Servei de préstec d'instruments d'avaluació de la Facultat de Psicologia disposa d'instruments d'avaluació de llenguatge i psicològics que s'utilitzen sovint en les pràctiques i també són cedits en préstec per a treballs individuals o en grup dels estudiants.

- El campus virtual que es pot utilitzar per combinar la docència presencial amb d'altres tipus de docència que es pot seguir per internet.

-El PIUNE (Programa d'Integració dels Universitaris amb Necessitats Especials) té per objectiu promoure la satisfacció de les necessitats educatives especials dels universitaris i universitàries amb discapacitat, així com la seva integració al medi universitari.

3.2 L'organització de l'ensenyament

a) La dimensió teòrica i pràctica (tant d'aula o laboratori, com de pràctiques externes i professionalitzadores) del curriculum

La proporció entre activitats teòriques i pràctiques al llarg dels estudis de logopèdia és variable entre primer i tercer. A primer curs els crèdits teòrics suposen al voltant del 70% dels totals enfront a un 30% de crèdits pràctics. A tercer curs aquesta proporció és pràcticament inversa. Actualment la pràctica totalitat de les assignatures tenen un percentatge de crèdits pràctics on es treballa amb la meitat o un terç de l'alumnat d'aquella assignatura. Això implica grups de 30-40 alumnes. Cal preveure activitats en grups més reduïts pels propers cursos.

b) Elements que conformen l'organització del programa

Tal i com està actualment organitzat el tercer curs, els alumnes tenen 30 crèdits de Practicum (dividits en quatre assignatures de 7,5 crèdits cadascuna) on l'alumne està en contacte directe amb pacients en centres hospitalaris i educatius amb serveis de logopèdia; això aporta a aquest curs una important càrrega professionalitzadora, la proporció és 50% àmbit hospitalari i 50% àmbit educatiu o gabinet privat.

El calendari acadèmic

Pel curs 2005-2006 s'ha aprovat el següent calendari acadèmic:

- **Primer semestre:** del 19 de setembre al 20 de gener de 2006.
 - Inici classes teòriques primer curs: 19 setembre. Resta de cursos 26 de setembre.
 - Inici de les classes pràctiques: 3 d'octubre.
 - Activitats d'acollida als alumnes de nou ingrés: 19 i 21 de setembre i 13 de gener.
 - Exàmens de primera convocatòria del 1r semestre: 30 de gener-17 de febrer de 2006.
- **Segon semestre:** del 20 de febrer al 2 de juny de 2006.
 - Inici de les classes teòriques: 20 de febrer de 2006
 - Inici de les classes pràctiques: 27 de febrer de 2006
 - Jornades de Practicum: 9 i 10 de maig de 2006
 - Exàmens de primera convocatòria del 2n semestre: 12- 30 de juny de 2006
 - Exàmens de segona convocatòria del 1r semestre: 3 -14 de juliol de 2006

La distribució horària és fonamentalment de matí, amb algunes excepcions: pràctiques en franja horària de tarda a primer curs i docència d'algunes assignatures de segon (primer semestre) en franja de tarda ja que alguns matins estan ocupats per sessions pràctiques en

centres hospitalaris que només tenen consulta al matí. Respecte al practicum de tercer alguns dels centres que s'oferten tenen horaris de tarda.

La distribució dels 180 crèdits ECTS al llarg dels cursos que es proposa és la següent:

CURS	CREDITS ECTS TOTALS	TRONCALS	OBLIGATORIS	OPTATIUS	LLIURE ELECCIÓ
PRIMER	60	33	23	4	21
SEGON	60	36	12	12	
TERCER	60	30	16	14	

Per a més informació respecte a la distribució d'activitats de cadascuna de les assignatures, així com del nombre de crèdits i l'oferta d'optativitat es pot consultar les guies presentades en aquesta mateixa memòria (punt 2,2).

c) Estratègies per fomentar la mobilitat dels estudiants a Europa

Respecte a la mobilitat dels alumnes a altres universitats, aquestes es promouen a través dels programes Erasmus i Seneca. Actualment tenim conveni amb tres Universitats Europees (Universitat de Siena, Universitat de Lieje i Universitat de Bèlgica) i dues del territori espanyol (Universitat de Màlaga i Universitat de València). El nombre d'estudiants de Logopèdia que opta per acollir-se a aquests programes és actualment molt reduït (tres en total aquest darrer curs). Aquest aspecte podria explicar-se per les característiques pròpies dels estudis que es basa molt en conèixer i treballar amb la pròpia llengua. Malgrat això és un dels aspectes que es valoren com a fluïxos en l'avaluació de la titulació i que pretenem fomentar i potenciar, a través per exemple de sessions informatives directes amb els alumnes on podrien assistir també alumnes que han realitzat aquests intercanvis.

3.3 Mecanismes de seguiment i assegurament de la qualitat

Tot i que la gestió i coordinació dels ensenyaments es fa des de la pròpia titulació, l'IDES de la UAB exerceix una coordinació funcional de les diverses activitats mitjançant un sistema de reunions preestablert i d'una roda periòdica d'entrevistes a coordinadors i professorat directament involucrat en la docència pilot. Aquest model de coordinació permet identificar aspectes com els següents i gestionar-ne els mecanismes de solució,

i.- Gestió i coordinació de l'ensenyament

- Priorització i ajustaments en el perfil de competències de la titulació.
- Ajustaments en la definició de les mateixes per curs
- Especificació dels nivells d'assoliment de les competències per matèria
- Afavorir coordinacions entre matèries, tendint a una modularització entre determinats continguts d'aquestes.
- Coordinació en les normes i criteris en el seguiment del curs, dels treballs i d'avaluació del treball de l'alumnat.

ii.- Gestió de les activitats d'aprenentatge

- Detecció i valoració de la càrrega de feina assignada als alumnes.
- Generació de recursos i eines didàctiques necessàries per a gestionar noves situacions d'aprenentatge.
- Promoure la formació necessària per a desenvolupar aquestes activitats.

Aquest tipus de gestió es fa, entre altres modalitats, mitjançant la web de l'IDES en els apartats de "suport a la docència".

iii.- Sistema de recolzament a l'aprenentatge de l'estudiant.

L'IDES ha desenvolupat, i continua fent-ho mitjançant la seva web, un apartat de "suport a l'estudi" on els alumnes de la UAB i en particular els de les titulacions pilot hi poden trobar un ampli ventall de recursos que els facilita una més gran autonomia en el desenvolupament dels seus aprenentatges.

A més de l'anterior, la UAB procedeix ja a una ampliació del seu "Campus Virtual" per tal de desenvolupar una Biblioteca de recursos virtuals per a l'aprenentatge (BREVIA) per titulació. Mitjançant aquesta *intranet* els alumnes hi trobaran aquell repertori de recursos i de continguts de titulació indispensables per a una formació globalitzadora i especialitzada.

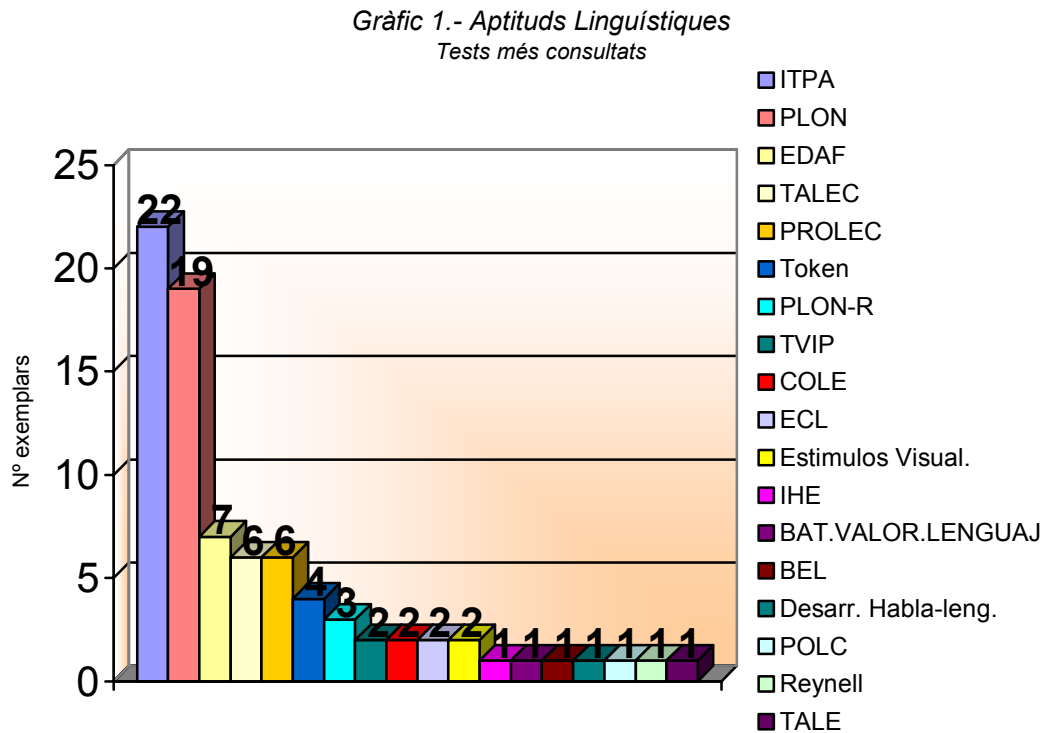
Així mateix els estudiants de logopèdia tenen suports específics amb les aules d'informàtica i el servei de préstec de tests.

El servei de préstec de test cada any incrementa el fons de material d'avaluació i tractament de llenguatge per tal que les pràctiques es realitzin amb els instruments que s'utilitzen a la

pràctica clínica logopèdica. Tots els alumnes matriculats tenen dret a treure en préstec aquests instruments, així mateix en les pràctiques d'algunes assignatures (especialment les d'avaluació de llenguatge -23872-, avaluació psicològica -23899-, i d'intervenció logopèdica -23875-) els professors utilitzen aquest material en les seves classes . Actualment i gràcies a la nova ubicació del servei de préstec (al costat d'aules de pràctiques) es fa molt fàcil l'accés a aquest material.

Al següent gràfic (gràfic 1) observem l'estadística de consultes dels tests d'aptituds lingüístiques durant el darrer curs per part dels alumnes.

- Les aules d'informàtica: actualment en són cinc, d'aquestes una és d'ús lliure i la resta s'utilitzen prioritàriament per activitats de docència, tot i que quan no estan reservades per algun professors passen a ser també d'ús lliure. El total d'ordinadors disponibles és de 104.

a) Sistema emprat per analitzar els resultats acadèmics de la titulació

La Gestió Acadèmica del centre presenta dades anuals sobre: percentatge d'alumnes que superen les assignatures, que finalitzen els estudis, abandonaments, incidències, etc. Aquest informe és avaluat qualitativament per l'equip de deganat conjuntament amb la coordinadora de la titulació per orientar i planificar els aspectes docents del curs següent. Igualment, tota aquesta informació és presentada en Junta de Facultat.

b) Sistema per coordinar les demandes de treball de l'estudiant tenint en compte el conjunt d'assignatures del període lectiu

Mitjançant l'avaluació periòdica dels diferents components del pla d'estudis, programa de teoria, programa de pràctiques i docència tutoritzada, el centre coneix el volum de treball aproximat que comporten els estudis anualment per a l'alumne. Així per exemple, en el programa de cada assignatura queda clarament especificat els criteris d'avaluació, el treball obligatori o optatiu i el tems aproximat que requereix per superar-la.

En els casos en que des del Vicedegant de Qualitat de la Docència es considera necessari, es suggereix als professors que racionalitzin els criteris del treball obligatori per a l'alumne.

Durant aquest curs la comissió de seguiment tindrà com una de les seves responsabilitats vetllar i gestionar la coordinació intra-assignatura (en els equips docents) així com la coordinació entre diferents assignatures (especialment les que coincideixen en el mateix semestre) per tal de fer demandes coherents de treball dels estudiants.

La primera reunió d'aquesta comissió amb el professorat de primer curs va tenir lloc al mes de juny i en aquesta es va treballar sobre les competències de la titulació i quines es podien treballar en les diferents assignatures de primer curs; també es va decidir la ponderació dels diferents elements d'avaluació per a cada assignatura fent especial èmfasi en que les demandes de treball cara als estudiants quedessin correctament distribuïdes, es va fer el barem el treball en crèdits ECTS i es van elaborar la totalitat de les guies de primer curs.

Durant aquest curs la comissió anirà fent un seguiment i valoració del dos semestres de primer curs que inicien aquesta nova modalitat i introduirà les rectificacions necessàries per proper curs. Així mateix, una vegada acabat el primer semestre d'aquest curs s'iniciarà el treball amb els professors que el curs vinent impartiran les assignatures de segon amb les activitats detallades a continuació:

- Disseny de l'assignatura (fitxa)
- Diaris d'aula i reflexions sobre el portfolio docent
- Reunions d'anàlisi de "bones pràctiques"
- Actes de reunions de coordinació d'assignatures
- Aprovació de competències per la Junta de Facultat
- Reunions de treball per compartir experiències
- Comissió de docència per dissenyar les assignatures en format ECTS
- Entrevistes de l'IDES amb la coordinadora de titulació per realitzar el seguiment

- Assistència per part del professorat a cursos o tallers de formació de l'IDES, tant dels cursos programats com formació a mida.
- Participació en Projectes d'Innovació UAB o AQU.

Per part dels alumnes es preveu :

- Valoració dels resultats acadèmics de l'estudiant
- Enquesta institucional de valoració de la satisfacció dels estudiants
- Sessions de tutoria amb el professor
- Entrevistes informals del professor amb els estudiants
- Entrevistes formals realitzades per l'IDES
- Estimació del temps d'estudi de l'estudiant
- Portfolio d'estudiant i les seves reflexions

També es fa necessària la coordinació amb Gestió Acadèmica per tot el que comporta de canvis en l'organització d'aules, horaris, recursos didàctics i possibles canvis en el calendari acadèmic.

c) Procediments i accions d'atenció als estudiants.

En general, i en el transcurs dels seus estudis, els alumnes poden ser atesos per diferents membres i òrgans de funcionament de la Facultat:

- a) El seu tutor d'assignatura
- b) Els estudiants assessors, de l'últim curs dels estudis.
- c) Els professors que realitzen el Pla d'Acollida per als alumnes de primer curs
- d) El coordinador de titulació
- e) La gestió acadèmica de la Facultat.
- f) A través dels representants d'estudiants en les comissions de la Facultat i en Junta de Facultat.
- g) L'equip de deganat: degà, vicedegans o secretari, en funció de les seves demandes.

La Facultat afavoreix la política de que els estudiants acudeixin en primera instància als membres o òrgans més propers (segons s'especifica en l'ordre de la llista anterior).

La Facultat ve realitzant des de fa varis anys (des de 1992) una sèrie d'accions especials d'atenció als alumnes:

- a) **Alumnes de nou ingrés:** 1 sessions de Rebuda, 3 sessions d'Acollida i el Pla d'acollida (com a una activitat de lliure elecció), **en aquesta activitat es tracten els següents temes:**

- *Què en puc treure de les tutories?.*
- *Què estudiem a la Facultat?*
- *Coneix la Facultat i el campus de la UAB.*
- *Què no m'ensenyaran durant la carrera?*
- *Navegar per la UAB sense naufragar.*
- *Canvi de registre, estem a la universitat*

- *Organitzem-nos. El voluntariat a la UAB.*
- *Preparem exàmens.*
- *Valoració del Pla d'Acollida?*

Aquesta activitat es valora cada any amb un qüestionari anònim el darrer dia. En la darrera edició (curs 2004-05) S'han avaluat les 9 sessions amb 4 preguntes puntuables i una oberta. Les 3 primeres preguntes es puntuen amb escales de 5 punts. La quarta (temps adequat) té una doble resposta dicotòmica jeràrquica, ja que si es respon que el temps no és l'adequat cal especificar si en cal més o menys. Els resultats que es presenten corresponen al conjunt de les titulacions de Logopèdia (22 alumnes) i Psicologia (85 alumnes).

El primer que cal destacar és que la valoració que han fet els estudiants és moderadament positiva. Les medianes se situen en un valor promig de 3 i els quarts entre 2'5 i 4 (a excepció de la pregunta 1 de la sessió 9 que té una puntuació de 5).

Com en darreres edicions del Pla d'Acollida, la sessió que es considera com a més interessant per part dels alumnes és "*Preparem exàmens*". Els continguts de la mateixa són l'assessorament en quant a com estudiar la matèria, l'organització del temps d'estudi, els tipus d'exàmens possibles, la normativa de la UAB referent al coneixement previ del tipus d'avaluació que el professor/a realitzarà, la preparació dels exàmens, la revisió d'exàmens i la necessitat de comprovar la nota publicada a l'espai que destini el professor/a (la porta del despatx, un plafó, una vitrina, etc.), la consulta de qualificacions al caixer.

Amb la mateixa valoració se situa la sessió de "*Canvi de registre, estem a la universitat I i II: tècniques d'estudi*", que en quant a continguts està molt relacionada amb l'anterior ja que s'imparteixen tècniques d'estudi adequades al nivell universitari com lectura ràpida, fer esquemes conceptuals, aproximació als articles científics, mètodes per a preparar millor els exàmens, entre d'altres.

A diferència de l'any anterior (curs 2003/04), la sessió menys valorada ha estat la 4: "*Què no m'ensenyaran durant la carrera I: preparem l'entrevista*". És a la vegada una de les sessions que s'ha considerat que es podria reduir-ne el temps de dedicació a la mateixa.

Pel que fa a la sessió d'exposició de resultats "*Què no m'ensenyaran durant la carrera II*", explicar que en aquesta sessió els alumnes exposaven els resultats de les seves entrevistes sobre aspectes relacionats amb la seva formació com a professionals però que no s'inclou al currículum acadèmic com són l'habilitat per parlar en públic, la necessitat de conèixer i poder expressar-se en anglès. Aquestes entrevistes es feien a estudiants de cursos superiors, psicòlegs professionals o professors universitaris. Aquest treball tant d'exposició com d'elaboració ha estat molt enriquidor tant pels estudiants com pels professors d'aquesta activitat.

D'altra banda les sessions que han resultat menys interessants (tenint en compte que la mediana equival a 3) han estat "*Coneix la facultat i el campus de la UAB*", "*Què em puc treure de les tutories*" (sessió de presentació del Pla d'acollida), i "*Organitzem-nos: el voluntariat a la UAB*", amb una dispersió molt àmplia (entre 2,75 i 4).

En quant al *temps dedicat a les sessions*, el 22,2% dels alumnes han considerat que en conjunt

faria falta disposar de més temps. Pel que fa a les sessions específiques, alguns estudiants han reclamat que es dediqui més temps a “*Navegar per la UAB sense naufragar*” (22,7%), menys temps a “*Organitzem-nos, el voluntariat a la UAB*” (19,2%) i “*Coneix la facultat i el campus de la UAB*” (10,3%).

Aquest curs 2005-06 es preveu introduir en el temari una sessió dedicada a explicar el què suposa el pla pilot ECTS a Logopèdia

- b) **Alumnes de segon curs:** Jornada Informativa de Pràcticum. En aquestes jornades s’organitzen sessions informatives amb el professorat que tutoritzarà el practicum així com taules rodones i debats amb professionals actius de la logopèdia.

A la jornada organitzada el darrer curs es va programar una conferència sobre “l’atenció a les famílies en el tractament logopèdic” a càrrec de professionals d’un CREDA (Centre de recursos per deficients auditius), i una posterior taula rodona sota el mateix títol on hi van intervenir professionals de diferents àmbits de la logopèdia, pertanyents a institucions tant públiques com privades. La darrera sessió de la jornada va consistir en la presentació del programa del Practicum de Logopèdia en l’àmbit mèdic, és a dir el corresponent a les assignatures troncales de tercer curs: Practicum I i Practicum III.

c) **Alumnes de tercer curs:** Seminari d’Inserció Professional (activitat de lliure elecció). Aquest és un seminari pràctic sobre estratègies d’inserció laboral, per a titulats universitaris amb sessions especials per a Logopèdia.

El programa d’aquest any constava de les següents sessions:

- La inserció laboral: a) a la recerca de la feina
- Experiències d’inserció en l’àmbit clínic
- Experiències d’inserció en l’àmbit educacional
- Experiències d’inserció en altres àmbits d’actuació
- Institucions i societats de logopèdia:
 - Presentació del col·legi de Logopedes de Catalunya i Codi deontològic
 - Presentació de AELFA (Asociación Espanyola de Logopedia, Foniatria i Fonoaudiologia)
- Informació sobre la oferta de formació de tercer cicle (postgraus i màsters) de la UAB.
- La inserció laboral: b) orientació professional i formativa
- Presentació de l’Associació Amics de la UAB

En el marc del pla pilot es preveu que els estudiants, a través dels seus representants, estiguin informats i participin en les activitats (reunions, formació...) que es programin través de la comissió de titulació.

Donat que la titulació de logopèdia està estructurada en tres cursos amb un sol grup la comunicació entre la coordinació de la titulació i els estudiants és molt fluida perquè acudint a una classe de cada curs es pot donar qualsevol informació i, per la seva banda, els estudiants al estar agrupats per curs estan en contacte permanent amb els seus representats. També, en els dos

darrers cursos, per iniciativa dels estudiants, s'ha començat a utilitzar una nova via de comunicació professor-estudiants o estudiants entre ells; es tracta d'una adreça col·lectiva de correu electrònic per a cada curs que poden obrir tots ells. Alguns professors utilitzen aquesta adreça per a missatges urgents o també per resoldre dubtes de l'assignatura, de manera que en períodes no lectius (setmana prèvia als exàmens...) hi ha la possibilitat de consultes sobre la matèria.

d) Procediment per recollir els suggeriments i reclamacions dels estudiants

La Facultat posa especial cura en informar els alumnes dels seus drets i obligacions. Aquesta informació inclou els punts d'atenció personal (professor tutor, coordinació de titulació, gestió acadèmica i vicedegant d'estudiants) i els mecanismes col·lectius de participació (representats d'estudiants en la Junta de Facultat i les seves comissions), especialment pel que fa a queixes, suggeriments i reclamacions.

Qualsevol punt d'atenció personal recull qualsevol mena de reclamació encara que hi ha dos circuits diferenciats, el referit a qüestions administratives (matrícules, convocatòries, expedients) que en es valoren a la gestió acadèmica i les qüestions docents (avaluacions, programes, compliment dels professors) que es gestionen per la coordinació de titulació, sempre amb la participació del vicedeganat d'Afers Acadèmic i aplicant la normativa vigent i les indicacions de la Comissió Acadèmica de la Facultat (integrada per professors, estudiants i personal d'administració i serveis).

En tot cas s'apliquen els principis de rapidesa de resposta i de motivació i transparència de les resolucions.

Els circuits d'atenció a queixes, reclamacions i suggeriments dels estudiants de la Facultat observa les indicacions de bones pràctiques contingudes al Marc General publicat per l'AQUel febrer de 2004.

e) Responsables i procediments per a la coordinació de l'activitat docent

Seguint el reglament de la Facultat, són el coordinador/a de la titulació i els vicedegans/nes pertinents (el/la d'ordenació Acadèmica i el/la de Qualitat de Docència) els responsables de coordinar l'activitat docent.

El **coordinador de titulació** és la persona encarregada de dirigir, organitzar i coordinar els ensenyaments de cadascuna de les titulacions que s'imparteixen a la Facultat, per delegació del Degà o Degana. Segons el Reglament de la Facultat de Psicologia, aprovat pel Claustre de Facultat el 10 de Març de 2005 les seves funcions són:

- a. Supervisar l'aplicació del Pla d'Estudis.
- b. Supervisar la programació dels cursos i assignatures.
- c. Tenir cura del compliment dels plans docents i de la qualitat docent.

- d. Vetllar per la qualitat dels programes de les assignatures i per la seva difusió.
- e. Vetllar pel correcte compliment de les tasques docents i establir els mecanismes perquè aquestes es realitzin adequadament.
- f. Supervisar la coordinació de cada curs, d'acord amb els programes i orientacions de les matèries del Pla d'Estudis.
- g. Establir i coordinar els sistemes de tutories.
- h. Mediar en les situacions de conflicte que es puguin donar entre els membres de la Facultat sobre qüestions de docència i proposar les actuacions pertinents a les instàncies superiors perquè les avaluin.
- i. Impulsar activitats, cursos interdisciplinaris, d'intertitulació, d'especialització, de postlicenciatura i tots aquells que contribueixin a millorar la qualitat del programa i a adaptar-lo a les directrius generals de la Universitat en matèria de qualitat docent.
- j. Assegurar l'homogeneïtat i coordinació de cada curs dels programes i orientacions de les matèries dels Plans d'estudis.
- k. Emetre informes d'obligat estudi i debat per la Junta Permanent per tal de dirimir conflictes a l'hora de materialitzar els plans docents anuals.
- l. Coordinar els sistemes d'avaluació de la titulació i elaborar un informe anual per a la Junta Permanent.
- m. Assumir qualsevol altra competència o funció que estableixi la Universitat.

- La **Comissió Acadèmica** estarà composta per:

- a. Un membre de l'equip de Deganat, que la presideix.
- b. Els Coordinadors o Coordinadores d'Estudis.
- c. El/la Responsable d'Intercanvis.
- d. El/la Responsable de Practicum.
- e. Dos professors o professores vocals de cada titulació. Aquesta representació inclourà vocals de diferents departaments o de diferents àmbits disciplinaris.
- f. Dos estudiants vocals de cada titulació.
- g. El/la Gestor o Gestora acadèmic/a o la persona en qui delegui.

- Són funcions de la Comissió Acadèmica:

- a. Establir les necessitats docents de la Facultat.
- b. Avaluar la logística docent.

- c. Proposar els criteris organitzatius de l'ordenació docent.
- d. Proposar els plans docents i fer-ne el seguiment.
- e. Proposar el calendari acadèmic i administratiu de la Facultat.
- f. Avaluar la coherència, progressió i especificitat en els continguts de les assignatures.
- g. Revisar les necessitats procedents del col·lectiu d'estudiants i donar-hi solució.
- h. Analitzar el rendiment els progressos acadèmics dels estudiants.
- i. Supervisar la coordinació general de les titulacions i elaborar propostes per millorar la qualitat de la docència.
- j. Recollir, a proposta dels Coordinadors o Coordinadores de titulacions les reclamacions i suggeriments referents a la qualitat de la docència.
- k. Estudiar la comunicació interna de la Facultat que pugui afectar a la qualitat de la docència.
- l. Aprovar els projectes d'innovació docent de les titulacions, les activitats que donin dret a obtenir crèdits de lliure elecció, els projectes tutoritzats, els plans d'acollida i d'integració dels estudiants i qualsevol altra iniciativa docent i/o proposta encaminada a millorar la qualitat de la docència.
- m. Promoure i regular acords amb universitats d'àmbit nacional i internacional encaminats a millorar la qualitat de la docència.
- n. Presentar propostes de títols propis de la facultat.
- o. Altres que els pugui encomanar la Junta de Facultat en l'àmbit de la docència i l'ordenació acadèmica.

En síntesi considerem que la Titulació de Logopèdia porta una trajectòria de innovació docent, atenció als alumnes, treball en equip i avaluació tant de professors com d'estudiants i que està en condicions de portar a terme un projecte pilot d'innovació i adaptació de la titulació en el seu conjunt a l'EEES